

## Jeremiah / ירמיה - According to 4Q72 Jeremiah<sup>c</sup> (4QJer<sup>c</sup>) - Verse Order

### Chapter 4

- 5 [הגידו] [ביהודה] [ובירושלם] [השמיעו] [ואמרו] [תקעו] [שופר] [בארץ] [קראו] [מלאו] [ואמרו] [האספו] [ונבואה] [אל] [ערי] [המבצר]:
- 6 [שאו] [נס] [ציונה] [העיזו] [אל] [תעמדו] [כי] [רעה] [אנכי] [מבי] א [מצפון] [ושבר] [גדול]:
- 13 הנה כענ[נים] [יעלה] [וכסופה] [מרכבותיו] [קלו] [מנשרים] [סוסיו] אוי לנו כי ש[דדנו]:
- 14 כבסי מרעה לב[ך] [ירושלם] [למען] [תושעי] [עד] [מתי] [תלין] בקרבך מחשב[ות] [אונך]:
- 15 [כי] [קול] [מגיד] [מדן] [ומשמיע] [און] מהר אפרים:
- 16 ה[זכירו] [לגוים] [הנה] [השמיעו] [על] [ירושלם] נצרים באי[ם] [מארץ] [המרחק] [ויתנו] [על] [ערי] [יהודה] [קולם]:

### Chapter 8

- 1 [בעת] [ההיא] [נאם] [יהוה] [ויציאו] [את] [עצמות] [מלכי] [יהודה] [ואת] [עצמות] [שריו] [ואת] [עצמות] [הכהנים] [ואת] [עצמות] [הנביאים] [ואת] [עצמות] [יושבי] [ירושלם] [מקברי]הם:
- 2 ושטחום לשמש [ולירח] [ולכל] [צבא] [השמי]ם אשר אהבום ואשר [עבדום] [ואשר] [הלכו] אחריהם ואשר [דרשום] [ואשר] [הש]תחוּו להם ולא [יאספו] [ולא] [יקברו] [ל]דמן על פני האדמה [יהיו]:
- 3 [ונבחר] מות [מת]יים לכל השארית [הנשארים] למן המשפחה הרעה הזאת [בכל] [המק]מות נשארות אשר אביד[תי]ם שם [נאם] [יהוה] [צבאות]:

21 [על] [שבר] [בת] [עמי] [השברתי] [קדרתי] שמה החזקתני:

22 הצרי אין [בגלעד] [אם] [רפא] [אין] [שם] כי מדוע לא עלתה ארכת בת [עמי]:

23 מי יתן [ראשי] מי [ם] [ו] עיני מקור [דמעה] [ואבכה] [יוםם] [ולילה] [את] [חללי] [בת] [עמי]:

## Chapter 9

1 [מ] י יתנני [במדבר] [מלון] [ארחים] [ואעזבה] [את] [עמי] [ואלכה] [מאתם] [כי] [כלם] [מנאפים] [עצרת] [בגדים]:

2 [וידרכו] [את] [לשונם] [קשתם] [שקר] [ולא] [לאמונה] [גברו] [בארץ] [כי] [מרעה] [אל] [רעה] [יצאו] [ואתי] [לא] [ידעו] [נאם] [י] הוה צב [אות]:

3 איש [מרעהו] [השמרו] [ועל] [כל] [אח] [אל] [תבטחו] [כי] [כל] [אח עקו] [ב] [יעקב] [וכל] [רע] [רכיל] [יהלך]:

4 [ואיש] [ברעהו] [יהתלו] [ואמ] ת לא [ידברו] [למדו] [לשונם] [דבר] [שקר] [העוה] [נלאו]:

5 [ש] בתך [בתוך] [מרמה] [במרמה] [מאנו] [דעת] [אותי] [נאם] [יהוה]:

## Chapter 10

12 [עשה] [ארץ] [בכחו] [מכין] [תבל] [בחכמתו] [ובתבונתו] [נ] טה שמים:

13 [לקול] [תתו] [המון] [מים] [בשמים] ויעלה נשאים [מקצה] [ארץ] [ברקי] ם למטר עשה [ויוצא] [רוח] [מאצרתיו]:

## Chapter 19

8 [ושמתי] [את] [העיר] [הזאת] [לשמה] [ולשרקה] [כל עובר] [עליה] [ישם] [וישרק] [על] [כל] [מכתה]:

<sup>9</sup> [וי]אכלו בשר [בניהם] [ואת] [בשר] [בנתיהם] [ואיש] [בשר] [רעהו] [יאכלו] [במצור] [ובמצוק] [אשר] [יציקו] [להם] [איביהם] [ומבקשי] [נפשם]:

## Chapter 20

<sup>2</sup> [ויכה] [פשחור] את [ירמיהו] [הנביא] [ויתן] [אתו] [על] [ה]מהפכת [אשר] [בשער] [בנימן] [ה]עליון אשר בבית [יהוה]:

<sup>3</sup> [ויהי] [ממחר] ת ויצא פשחור את [ירמיה] [מן] [המהפ]כת ויאמר אליו ירמיה [לא] [פשחור] [קרא] יהוה שמך כי אם מגור [מסביב]:

<sup>4</sup> [כי] [כה] [אמ]ר יהוה הנני נתנך מגור [לך] [ולכל] [א]הוביך ונפלו בחרב אויביה[ם] [ועיניך] [רא]ות ואת כל יהודה את[ן] [ביד] [מלך] [בבל] [ו]הגלם בבל והכם [בחרב]:

<sup>5</sup> [ונתתי] [את] [כל] [ה]סן העיר [הזאת] [ואת] [כל] [יגיעה] [ואת] [כל] [יקרה] [ואת] [כל] [אוצרות] [מלכי] [יהודה] [אתן] [ביד] [איביהם] [ובזזום] [ולקחום] [והביאום] [בבלה]:

<sup>7</sup> פתיתני יהוה [ואפת] [חזקתני] [ותוכל] [הייתי] [לשחוק] כל היום כלה [לעג] [לי]:

<sup>8</sup> [כי] [מדי] [אדבר] [אזעק] [חמס] ושד אקרא [כי] [היה] [דבר] [יהוה] [לי] [לחרפה] [ולקלס] כל ה[י]ום:

<sup>9</sup> [ואמרתי] [לא] [אזכרנו] [ולא] [אדבר] [עוד] [בשמו] [והיה] [בלבי] [כאש] [בערת] [עצר] ב[עצמתי] [ונלאיתי] [כלכל] [ולא] [אוכל]:

<sup>13</sup> [שירו] ל[יהוה] [הללו] את [יהוה] [כי] [הציל] את [נפש] [אביון] [מיד] [מרעים]:

<sup>14</sup> [ארור] [היום] [אשר] [י]לדתי [בן] [יום] [אשר] [ילדתני] [אמי] [אל] [יהי] [ברוך]:

<sup>15</sup> [ארור] [האיש] [אשר] [בשר] [את] [אבי] לאמ[ר] [ילד] [לך] [בן] [זכר] [שמח] [שמחהו]:

## Chapter 21

<sup>7</sup> [ואחרי] [כן] [נאם] [יהוה] [אתן] [את] [צדקיהו] [מלך] [יהודה] [ואת] [עבדי] וואת [העם] [ואת] [הנשארים] [בעיר] [הזאת] [מן] [הדבר] ומן החרב ביד [נבוכדראצר] [מלך] [בבל] [וביד] [איביהם] [וביד] מבקשי נפשם [והכם] [לפי] [חר] ב לא [יחוס] [עליהם] [ו] לא יחמל ולא [ירחם]:

<sup>8</sup> [ואל] [הע]ם הזה תאמר כ[ה] [אמר] [יהוה] [הנה] [א]ני נתתי [לפניכם] [את] [דרך] [החיים] [ו]את דרך המות:

<sup>9</sup> הישב [ב]עי[ר] הזאת [ימות] [בחרב] [וברעב] [ובדבר] והיוצא [ונ]פל על הכשדיים ה[צרים] [עליכם] [יחיה] [והיתה] [לו] [נפשו] [לשלל]:

<sup>10</sup> [כי] [שמת] פני [בעיר] [הזאת] [לרעה] [ולא]:

## Chapter 22

<sup>4</sup> [כי] [אם] [עשו] [תעשו] [את] [הדבר] [הזה] [ובאו] [בשערי] [הבית] [הזה] [מלכים] [ישבים] [לד]וד [על] [כסאו] [רכבים] [ברכב] [ובסוסים] [הוא] [וע]בדיו [ועמו]:

<sup>5</sup> [ואם] [לא] [תשמעו] [את] הדברים [האלה] [בי] [נשבעתי] נאם יהוה כי לחרבה [יהיה] [הבית] [הזה]:

<sup>6</sup> [כי] [כה] [אמר] [יהוה] על בית מלך יהו[דה] [גלעד] [אתה] [לי] [ראש] [הלב]נון [אם] [לא] [אשיתך] [מדבר] [ערים] [לא] [נושבה]:

<sup>10</sup> אל [תבכו] [למת] [ואל] [תנדו] [לו] [בכו] [בכו] [להלך] [כי] [לא] [ישוב] עוד וראה את [ארץ] [מולדתו]:

<sup>11</sup> כי כה אמר יה[וה] [אל] שלם [בן] [יאשיה] [מלך] [יהודה] [המלך] תחת יאשיה [א]ביהו אשר י[צא] [מן] [המקום] [הזה] [לא] [ישוב] שם עוד:

- 12 כי במקום אשר ה[גלו] [אתו] [שם] [ימות] [ואת] הארץ הזאת לא יראה עו[ד]:
- 13 הוי בונ[ה] [בית] ו בלא צדק וע[ליותיו] [בלא] [משפט] [ברעהו] יעבד חנם ופעלו לא יתן לו:
- 14 ה[אמר] [אבנה] [לי] [בית] [מדות] ועליות מרות[י]ם קרוע לו ה[לוני] [וספון] [בארז] [ומשוח] [בששר]:
- 15 ה[תמ] [לך] [כי] [א]תה מתח[רה] [בארז] [אביך] [הלוא] [אכל] [ושתה] [ועשה] [מש]פט וצ[דקה] [אז] [טוב] [לו]:
- 16 [זן] [דין] [עני] [ואביון] [אז] [טוב] [הלוא] [היא] [הדעת] [אתי] [נאם] יהוה:
- 17 [כי] [אינ] [עיניך] [ולבך] [כי] [אם] [על] [בצעך] [ועל] [דם] הנקי [לשפוך] [ועל] [העשק] [ועל] [המר] וצה לעשות:
- 18 [לכן] [כה] [אמר] [יהוה] [אל] [יהויקים] [ב]ן יאושי[ה] [מלך] [יהודה] [לא] [יספדו] [לו] [הוי] [אחי] [והוי] [אחות] לא יספדו [לו] [הוי] [אדון] [והוי] [הדה]:
- 19 [קבורת] [חמור] [יקבר] סחוב וה[שלך] [מהלאה] לשערי ירו[שלם]:
- 20 עלי בלבנון [וצעקי] [ובבשן] [תני] [קולך] [וצעקי] [מעברים] [כי] נשפכו כל מא[הביך]:
- 21 [דברתי] [אליך] [בשלותיך] [אמרת] [לא] [אשמע] זה דרכך מנעור[יך] [כי] [לא] [שמעת] [בקולי]:
- 22 [כל] [רעיך] [תרעה] [רוח] [ומ]אהביך בשבי [ילכו] כי א[ז] [תבשי] [ונכלמת] [מכל] [רעתך]:
- 23 [ישבתי] [ב]לבנון מקננתי בארזים מ[ה] [נחנת] [בבא] [לך] [חבלים] [חיל] [כ]ילדה:
- 24 חי אני נאם יהוה כי [אם] [יהיה] [כניהו] [בן] [יהויקים] [מ]לך יהודה ה[ו]תם על יד ימ[יני] [כי] [משם] [אתקנך]:

25 [ונתתיך] [ביד] [מבק] שי נפשך וב[יד] [א]שר א[תה] [יגור] [מפניהם] [וביד] [נבוכדראצר] מלך בבל וביד הכשדיים:

26 [והטלתי] [אתך] [ואת] [אמך] [אשר] ילדתך על הארץ אחרת אש[ר] [לא] [ילדתם] [שם] [ושם] [תמותו]:

27 ועל הארץ אשר הם מנשאים [את] [נפשם] [לשוב] [שם] [שמה] לא ישבו:

28 העצב נבזה נפוץ ה[איש] [הזה] [כניהו] [אם] [כלי] [אין] [חפץ] [בו] [מדוע] [הוטלו] [הוא] [וזרעו] [והשלכו] [על] [הארץ] [אשר] [ל] א יד[עו]:

30 [כה] [אמר] [יהוה] כתב[ו] [את] [האיש] [הזה] [עריירי] [גבר] [לא] [יצלח] [בימיו] [כי] [לא] [יצלח] [מזרעו] [איש] [ישב] [על] [כסא] [דוד] [ומשל] [עוד] [ביהודה]:

## Chapter 25

7 [ול] א [שמעתם] [אלי] [נאם] [יהוה] [למען] [הכעיסני] במעשה יד [יכם] לרע לכ[ם]:

8 לכן כה א[מ]ר [יהוה] [צבאות] [יען] [אשר] [לא] [שמעתם] [את] [דברי]:

15 [כי] [כה] [אמר] [יהוה] [אלהי] [ישראל] [אלי] [קח] [את] [כוס] [ה] יין הח[מה] [הזאת] [מידי] [והשקיתה] [אתו] [את] [כל] [הגוי] ש אשר אנכי [שלח] [או] תך אליהם:

16 ושתו והתגעשו והת[הללו] [מפני] [החרב] אשר אני שלח בינתם:

17 ואקח את ה[כוס] [מיד] [יהוה] [ואשקה] [את]:

24 [ואת] [כל] [מלכי] [ערב] [ואת] [כל] [מלכי] [הערב] [הש] כנים במ[דב]ר:

25 וא[ת] [כל] [מלכי] [זמרי] [ואת] [כל] [מלכי] [עילם] ואת כל מלכי [מדי]:

<sup>26</sup> [ואת] [כל] [מלכי] [הצפון] [הקרובים] [ו]הרחוקים [איש] [אל] [אחיו] [ואת] [כל] [הממלכות] [הא]רץ [אשר] [על] [פני] [האדמה] [ומלך] [ששך] [ישתה] אחריהם:

## Chapter 26

<sup>10</sup> [וישמעו] [שרי] [יהודה] [את] [הדברים] [האלה] [ויעלו] [מבי]ת המלך בי[ת] [יהוה] [וישבו] [בפתח] [שער] [יהוה] [החדש]:

<sup>11</sup> [ויאמר] ו[הכהנים] [והנבאים] [אל] [השרים] [ואל] [כל] [העם] [לאמר] [משפט] [מות] [לאש] [הזה] [כי] [נבא] [אל] [העיר] [הזאת] [כאשר] [ש]מעתי [באזניכם]:

<sup>12</sup> [ויאמר] [ירמיהו] [אל] [כל] [השרים] [ואל] [כל] [העם] [לאמר] [יהו]ה שלחני [להנבא] [אל] [הבית] [הזה] [ואל] [העיר] [הזאת] [ת] [כל] [הדברים] [אשר] [שמעתי]:

<sup>13</sup> [ועתה] [היטיבו] [דרכיכם] [ומעלליכם] [וש]מעו:

## Chapter 27

<sup>1</sup> [בראשית] [ממלכת] [יהויקים] [בן] [יאושיהו] [מלך] [יהודה] [היה] [הדבר] [הזה] [אל] [ירמיהו] [מאת] [יהוה] [ל]אמר:

<sup>2</sup> כה אמר יהוה אלי עש[ה] [לך] [מוסרות] [ומטות] ונתתם על צו[ר]אך:

<sup>3</sup> ושלחתם אל מלך [אדום] [ואל] [מ]לך מואב ואל מלך בני עמ[ו]ך ואל מ[לך] [צר] [ואל] [מ]לך צי[דו]ך [ביד] [מלאכים] [הבאים] [ירושלם] [אל]:

<sup>13</sup> [למה] [תמותו] [אתה] [ועמך] [בחרב] [ברעב] [ובדבר] [כאשר] [דב]ר יה[וה] [????????????????]:

14 [הנבאים] [האמרים] [א]ל[יכם] [לאמר] [לא] [תעבדו] [את] [מלך] [בבל] [כי] [שקר] הם  
נבא[ים] [לכם]:

15 [כי] [לא] [שלחתים] [נאם] [יהוה] [והם] [נבאים] בשמ[י] [לשקר] [למען] [הדיחי] [אתכם] [ואבדתם]  
[אתם] [והנבאים] [הנבאים] [לכם]:

### Chapter 30

6 [שאלו] [נא] [וראו] [אם] [ילד] [זכר] [מדוע] [ראיתי] [כל] [גבר] [ידיו] [ע]ל חלציו [כיולדה] [ונה] פכו  
כל פ[נ]ים לירקון:

7 [הוי] [כי] [גדול] [היום] [ההוא] [מאין] [כמהו] [ועת] [צרה] היא ליעקוב וממנה [יושע]:

8 [והיה] [ביום] [ההוא] [נאם] [יהוה] [צבאות] [אשבר] [עלו] [מע]ל צוארך ומסרותיך [אנתק] [ולא]  
יעבדו] [בו] [עוד] [זרים]:

9 [ועבדו] [את] [יהוה] [אלהיהם] [ואת] [דו]ד מלכם:

17 [כי] [אעלה] [ארכה] [לך] [וממכותיך] [ארפאך] [נאם] [יהוה] כי נדחת קראו לך [ציון] [היא] [דרש]  
[אין] [לה]:

18 כה אמר יהוה הנני ש[ב] [שבות] [אהלי] [יע]קוב ומשכנותיו ארחם ונבנה עיר על תלה וארמון על  
משפטו ישב:

19 ויצא מהם תודה וקול משחקי[ם] והרביתים [ו]לא ימעטו והכבד[תים] ול[א] יצערו:

20 והיו בניו כקדם ועדותו לפני [תכון] [ופק]דתי ע[ל] [ל] [כל] [לחצי]ו:

21 והיו אדירו ממנו ומשלו מקרבו [יצא] [והק]רבת[יו] [ונגש] אלי כי מי הוא זה ערב את לבו [לגשת]  
[אלי] [נאם] [יהו]ה:



22 והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם [לאלהים]:

23 [הנה] [סערת] [יהוה] [חמה] [יצאה] [סער] [מתג] ורר על ר[אש] [רשעים] [יחול]:

24 [לא] [ישוב] [חרון] [אף] [יהוה] עד עשותו [ועד] [הקימו] [מזמות] [לבו] [באחרית] [הימי] ם תתרבנו  
בה:

### Chapter 31

1 [בעת] [ההיא] [נאם] [יהוה] [אהיה] [לאלה]ים לכל משפ[חות] [ישראל] [והמה] [יהיו] [לי] [לעם]:

2 [כה] [אמר] [יהוה] [מצא] [חן] [במדבר] עם שרידי ח[ר]ב הלוך:

3 [מרחוק] [יהוה] [נראה] [לי] [ואהב]ת עולם אהבתיך [ע]ל כן [משכתיך] [חסד]:

4 עוד אב[נך] [ונב]נית בתולת י[שר]אל עוד [תעדי] [תפיד] [ויצאת] במחו[ל] [משח] [קי]ם:

5 [עוד] [תטעי] [כרמים] [בהרי] [שמרון] [נ]טעו נטעים וחל[לו]:

6 [כי] [יש] [יום] [קראו] [נצרים] [בה]ר אפרים קומו ונעלה [ציון] [אל] [יהוה] [אלהינו]:

7 [כי] [כה] [אמר] [יהוה] [רנו] ליעקוב [שמחה] [וצה]לו בראש הגוים השמ[יעו] [הללו] [ו]אמרו הושיע

[י]הוה [א]ת עמך את שארית ישראל:

8 הנ[ני] [מביא] [או]תם מארץ צפון ואקבצם מירכתי ארץ ב[ם] עור ופסה הרה וילדת יחדו קהל גדול ישבו

הנה:

9 בבכי יבא[ו] [ובתחנונ]ים [אובי]ל[ם] [או]ליכם על נחל[י] [מי]ם בדרך ישר ולא יכשלו בה כי היתי

לישראל ל[אב] [ואפרים] [בכ]ר[י] ה[וא]:

11 [כי] [פדה] [יהוה] [את] [יע]קו[ב] [וגאלו] [מיד] [חזק] [ממנו]:

<sup>12</sup> [ובאו] [ורננו] [במרום] [ציון] ונהרו על טוב יהוה [על] [דגן] [ועל] [תירש] [ועל] [יצהר] [ועל] [בני] [צאן] ובקר והיתה נפשם כגן [רוה] [ולא] [יוסיפו] [לדאבה] עו[ד]:  
<sup>13</sup> אז [תשמח] בתולה במחול ו[ב]חורים [וזקנים] [יחדו] [והפכתי] אבליכם [לששון] [ונחמ]תים ושמחתים מיגונם:

<sup>14</sup> [ורויתי] [נפש] [ה]כ[הני]ם דשן ועמ[י] [את] טובי ישבעו נאם יהוה:  
<sup>19</sup> [כי] [אחרי] שובי [נחמתי] [ואחרי] [הודעי] [ספקתי] [על] [ירך] [בשתי] [וגם] [נכלמתי] כי נשאת[י] [חרפת] [נעורי]:

<sup>20</sup> [הבן] [יקיר] [לי] [אפרים] [אם] [ילד] [שעשעים] כי מ[די] [דברי] [בו] [זכר] [אזכרנו] [עוד] [על] [כן] [המו] [מעי] [לו] [רחם] [ארחמנו] [נאם] [יהוה]:  
<sup>21</sup> [הציבי] לך ציו[נים] [שמי] [לך] [תמרורים] ש[תי] [לבך] [למסלה] [דרך] [ה]לכתי שובי בתול[ת] [ישראל] [שבי] [אל] [עריך] [א]לה:

<sup>22</sup> עד מתי תתחמקים הבת השובבה כ[י] [ברא] [יהוה] [חד]שה בארץ [נ]קב[ה] [תסו]בב גבר:  
<sup>23</sup> [כה] [אמר] [יהוה] [צב]אות [אלהי] [ישראל] [עוד] [יאמרו] [את] [הדבר] [הזה] [בארץ] [יהודה] [ובעריו] [בשובי] [את] [שבותם] [יברכך] [יהוה] [נוה] [צדק] [הר] [הקדש]:  
<sup>25</sup> [כי] [הרויתי] [נפש] [עיפה] [ו]כ[ל] נפש [דאבה] [מלאתי]:  
<sup>26</sup> [על] [זאת] [הקיצתי] [ואראה] [ו]שנתי ע[רבה] לי:

### Chapter 33

<sup>16</sup> [בימים] [ההם] [תושע] [יהודה] [וירושלם] [תשכון] [לבטח] [וזה] [אשר] [יקרא] [לה] יהוה צד[קנו]:  
<sup>17</sup> [כי] [כה] [אמר] [יהוה] [לא] [יכרת] [לדוד] איש יושב על כסא בי[ת] [ישראל]:

18 [ולכהנים] [הלויים] [לא] [יכרת] [איש] מלפני מעלה עלה ומקטיר [מנחה] [ועשה] [זבח] [כל] [הימים]:

19 ויהי דבר יהוה אל ירמיהו [לאמר]:

20 [כה] [אמר] [יהוה] [אם] [תפרו] [את] [בריתי] [היום] [ו]את בריתי [ה]לילה ל[בלתי] [היות] [יומם]

[ולילה] [בעתם]:

Jeremiah / ירמיה - According to 4Q72 Jeremiah<sup>c</sup> (4QJer<sup>c</sup>) - Direct Transcription

Column 1

[ <sup>4:5</sup> ובירושלם השמיעו ואמרו תקעו שופר בארץ]	5
[קראו מלאו ואמרו האספו ונבואה אל ערי] המבצר	6
[ <sup>6</sup> שאו נס ציונה העיזו אל תעמדו כי רעה אנכי מבי]א	7

Column 2

[ <sup>4:13</sup> הנה כענ]נים יעלה וכסופה מרכבותיו קלו מנשרים סוסיו]	1
[אוי לנו כי ש]דדנו	2
[ <sup>14</sup> כבסי מרעה לב]ך ירושלם למען תושעי עד מתי תלין]	3
[בקרבך מחשב]ות אונך <sup>15</sup> כי קול מגיד מדן ומשמיע און]	4
[מהר אפרים <sup>16</sup> ה]זכירו לגוים הנה השמיעו על ירושלם]	5
[נצרים באי]ם מארץ המרחק ויתנו על ערי יהודה קולם]	6

Column 3

[ <sup>8:1</sup> יושבי ירושלם מקברי]הם <sup>2</sup> ושטחום לשמש]	1
[ולירח ולכל צבא השמי]ם אשר אהבום ואשר	2

[עבדום ואשר הלכו] אחריהם ואשר	3
[דרשום ואשר הש] תחוו ללהם ולא	4
[יאספו ולא יקברו ל] דמן על פני האדמה	5
[יהיו <sup>3</sup> ונבחר] מות [מה] יים לכל השארית	6
[הנשארים] למן המשפחה הרעה הזאת	7
[בכל המק] מות <sup>הנשארות</sup> אשר אביד [תי] ם שם	8
[נאם יהוה צבאות] [ ]	9

#### Column 4

[ <sup>8:20</sup> לוא נושענו] [ <sup>21</sup> על שבר בת עמי השברתי קדרתי]	1
<sup>21</sup> שמה החזקתני <sup>22</sup> הצרי אין [בגלעד אם רפא אין שם]	2
כי מדוע לא עלתה ארכת בת [עמי]	3
<sup>23</sup> מי יתן [ראשי] מי [ם ו] עיני מקור [דמעה ואבכה יומם]	4
[ולילה את חללי בת עמי <sup>9:1</sup> מ] י יתנני [במדבר מלון ארחים]	5
[ואעזבה את עמי ואלכה מאתם כי כלם מנאפים עצרת בגדים]	6
[ <sup>2</sup> וידרכו את לשונם קשתם שקר ולא לאמונה גברו בארץ]	7
[כי מרעה אל רעה יצאו ואתי לא ידעו נאם י] הוה <sup>צב</sup> [אות] <sup>3</sup> איש	8
[מרעהו השמרו ועל כל אח אל תבטחו כי כל] אח עקו [ב]	9
[יעקב וכל רע רכיל יהלך <sup>4</sup> ואיש ברעהו יהתלו ואמ] ת לא	10

11 ידברו למדו לשונם דבר שקר העוה נלאו<sup>5</sup>ש]בתך [בתוך]

### Column 5

1 [10:12 ובתבונתו נ]טה שמים [13 לקול תתו המון]  
2 [מים בשמים] ויעלה נשאים [מקצה]  
3 [ארץ ברקי]ם למטר עשה [ויוצא רוח מאצרתיו]

### Column 6

1 [19:8 העיר הזאת לשמה ולשרקה] כל עובר [עליה ישם]  
2 [וישרק על כל מכתה<sup>9</sup>וי]אכלו בשר [בניהם ואת בשר]

### Column 7

1 [20:1 את הדברים האלה<sup>2</sup> ויכה פשחור] את  
2 [ירמיהו הנביא ויתן אתו על ה]מהפכת  
3 [אשר בשער בנימן ה]עליון אשר בבית  
4 [יהוה<sup>3</sup> ויהי ממחר]ת ויצא פשחור את  
5 [ירמיה מן המהפ]כת ויאמר אליו ירמיה  
6 [לא פשחור קרא] יהוה שמך כי אם מגור

[מסביב ]	7
[ <sup>4</sup> כי כה אמר] את יהוה הנני נתנך מגור	8
[לך ולכל א] הוביך ונפלו בחרב אויביה[ם]	9
[ועיניך רא] ות ואת כל יהודה את[ן]	10
[ביד מלך בבל ו] הגלם בבל והכם [בחרב]	11
[ <sup>5</sup> ונתתי את כל ח] סן העיר [הזאת ואת כל]	12

## Column 8

[ <sup>20:7</sup> פתיתני יהוה ] ואפת חזקתני ותוכל הייתי לשחוק]	1
כל היום כלה [לעג לי <sup>8</sup> כי מדי אדבר אזעק חמס]	2
ושד אקרא [כי היה דבר יהוה לי לחרפה ולקלס]	3
כל הי[ום] <sup>9</sup> ואמרתי לא אזכרנו ולא אדבר עוד]	4
[ בשמו והיה בלבי כאש בערת עצר]	5
ב[עצמתי ונלאיתי כלכל ולא אוכל <sup>10</sup> כי שמעתי]	6

## Column 9

[20:12 כליות ולב אראה נקמתך מהם כי אליך גליתי את ריבי <sup>13</sup> שירו] ל[יהוה]	1
הללו את יהוה כי הציל את נפש אביון מיד מרעים <sup>14</sup> ארור היום אשר י[לדתי]	2
[בו יום אשר ילדתני אמי אל יהי ברוך <sup>15</sup> ארור האיש אשר בשר את אבי] לאמ[ר]	3

## Column 10

[21:6 הזאת ואת האדם ואת הבהמה בדבר גדול ימתו <sup>7</sup> ואחרי כן]	1
[נאם יהוה אתן את צדקיהו מלך יהודה ואת עבדי] ואת	2
[העם ואת הנשאים בעיר הזאת מן הדבר] ומן החרב ביד	3
[נבוכדראצר מלך בבל וביד איביהם וביד] מבקשי נפשם	4
[והכם לפי חר] ב לא [יחוס עליהם ו] לא יחמל ולא	5
[ירחם <sup>8</sup> ואל הע]ם הזה תאמר כ[ה אמר יהוה הנה א <sup>8</sup> ] נ <sup>7</sup> נתתי	6
[לפניכם את דרך החיים ו]את דרך המות <sup>9</sup> הישב [ב]עי[ר] הזאת [ימות]	7
[בחרב וברעב ובדבר] והיוצא [ונ]פל על הכשדיים ה[צרים עליכם]	8
[יחיה והיתה לו נפשו לשלל <sup>10</sup> כי שמתני] פני [בעיר הזאת לרעה ולא]	9



## Column 11

[ <sup>22:4</sup> ובאו בשערי הבית הזה מלכים יושבים לד]וד	1
[על כסאו רכבים ברכב ובסוסים הוא וע]בדיו	2
[ועמו <sup>5</sup> ואם לא תשמעו את] הדברים	3
[האלה בי נשבעתי] נאם יהוה כי לחרבה	4
[יהיה הבית הזה ]	5
[ <sup>6</sup> כי כה אמר יהוה] על בית מלך יהו[דה]	6
[גלעד אתה לי ראש הלב]נון [אם לא אשיתך]	7

## Column 12

[ <sup>22:10</sup> אל] תבכו למת ואל תנזו לו בכו בכו להלך כי לא ישוב	5
[ עוד וראה את] ארץ מולדתו	6
[ <sup>11</sup> כי כה אמר יה[וה אל] שלם] בן יאשיה מלך יהודה המלך]	7
תחת יאשיה [א]ביהו אשר י[צא מן המקום הזה לא ישוב]	8
שם עוד <sup>12</sup> כי במקום אשר ה[גלו אתו שם ימות ואת]	9
[ הארץ הזאת לא יראה עו]ד	10
[ <sup>13</sup> הוי בונ[ה בית]ו בלא צדק וע]ליותיו בלא משפט ברעהו]	11
יעבד חנם ופעלו לא יתן לו <sup>14</sup> ה[אמר אבנה לי בית מדות]	12

ועליות מרוח[י]ם קרוע לו ח[לונני וספון בארז ומשוח]	13
[בששר <sup>15</sup> ה]תמ[לך כי א]תה מתח[רה בארז אביך הלוא]	14
[אכל ושתה ועשה מש]פט וצ[דקה אז טוב לו <sup>16</sup> דן] דין	15
[עני ואביון אז טוב הלוא היא הדעת אתי נאם] יהוה	16
[ <sup>17</sup> כי אין עיניך ולבך כי אם על בצעך ועל דם] ה'נקי	17

### Column 13

[ <sup>22:17</sup> לשפוך ועל העשק ועל המר]וצה לעשות [ ]	1
[ <sup>18</sup> לכן כה אמר יהוה אל יהויקים ב]ן יאושי[ה מלך יהודה]	2
[לא יספדו לו הוי אחי והוי אחות] לא יספדו [לו הוי אדון]	3
[והוי הדה <sup>19</sup> קבורת חמור יקבר] סחוב וה[שלך מהלאה]	4
לשערי ירו[שלם]	5
<sup>20</sup> עלי בלבנון [וצעקי ובבשן תני קולך וצעקי מעברים כי]	6
נשפכו כל מא[הביך <sup>21</sup> דברתי אליך בשלותיך אמרת לא אשמע]	7
זה דרכך מנעור[יך כי לא שמעת בקולי <sup>22</sup> כל רעיך תרעה רוח]	8
[ומ]אהביך בשבי [ילכו] כי א[ז תבשי ונכלמת מכל רעתך <sup>23</sup> ישבתי]	9
[ב]לבנון מקננתי בארזים מ[ה נחנת בבא לך חבלים חיל]	10
[כ]ילדה <sup>24</sup> חי אני נאם יהוה כי [אם יהיה כניהו בן יהויקים]	11
[מ]לך יהודה ח[ו]תם על יד ימ[יני כי משם אתקנך <sup>25</sup> ונתתיך ביד]	12

[מבק] שי נפשך וב[יד א] שר א[תה יגור מפניהם וביד נבוכדראצר]	13
מלך בבל וביד הכשדיים <sup>26</sup> [והטלתי אתך ואת אמך אשר]	14
ילדתך על הארץ אחרת אש[ר לא ילדתם שם ושם תמותו]	15
<sup>27</sup> ועל הארץ אשר הם מנשאים [את נפשם לשוב שם שמה]	16
לא ישבו <sup>28</sup> העצב נבזה נפוץ ה[איש הזה כניהו אם כלי]	17
[אין הפיץ בו מדוע הוטלו הוא וזרעו והשלכו על הארץ]	18

#### Column 14

[ <sup>22:28</sup> אשר ל] א יד[עו <sup>29</sup> ארץ ארץ ארץ שמעי דבר יהוה <sup>30</sup> כה אמר]	1
[יהוה] כתב[ו את האיש הזה ערירי גבר לא יצלה בימיו כי לא]	2

#### Column 15

[ <sup>25:6</sup> ארע לכם <sup>7</sup> ול] א [שמעתם אלי נאם יהוה למען הכעיסני]	1
[ במעשה יד[יכם] לרע לכ[ם]	2
<sup>8</sup> לכן כה א[מ]ר [יהוה צבאות יען אשר לא שמעתם את דברי]	3

## Column 16

[25:15] אמר יהוה אלהי ישראל אלי קח את כוס ה[יין הח[מה]	1
[הזאת מידי והשקיתה אתו את כל הגוי]ם אשר אנכי	2
[שלח או]תך אליהם <sup>16</sup> ושתו והתגעשו והת[הללו מפני החרב]	3
אשר אני שלח בינתם <sup>17</sup> ואקח את ה[כוס מיד יהוה ואשקה את]	4

## Column 17

[25:24] הש[כנים במ]דב[ר] וא <sup>25</sup> [ת כל מלכי זמרי ואת כל מלכי]	1
[עילם] ואת כל מלכי [מדי] ואת כל מלכי הצפון <sup>26</sup>	2
[הקרובים ו]הרחוק[ים איש אל אחיו ואת כל הממלכות הא]רץ	3
[אשר על פני האדמה ומלך ששך ישתה] אחריהם [ ]	4

## Column 18

[26:10] יהודה את הדברים האלה ויעלו מבי[ת המלך בי]ת יהוה]	1
[וישבו בפתח שער יהוה החדש <sup>11</sup> ויאמר]ו הכהנים [והנבאים]	2
[אל השרים ואל כל העם לאמר משפט מות] לאש [הזה]	3
[כי נבא אל העיר הזאת כאשר ש]מעתי [באזניכ]ם <sup>12</sup> ויאמר	4
[ירמיהו אל כל השרים ואל כל] העם [לאמר יהו]ה שלחני	5

[להנבא אל הבית הזה ואל העיר] הזאת א[ת כל הדב]רים	6
[אשר שמעתם <sup>13</sup> ועתה היטיבו דרכיכם] ומעלליכם [וש]מעו	7

### Column 19

[ <sup>27:1</sup> אל ירמיהו מאת יהוה ל]אמר <sup>2</sup> כה אמר יהוה אלי עש[ה לך]	1
[מוסרות ומטות] ונתתם על צו[ר]אך <sup>3</sup> ושלחתם אל מלך	2
[אדום ואל מ]לך מואב ואל מלך בני עמ[ו]ך ואל מ[לך]	3
[צר ואל מ]לך צי[דוך ביד מלאכים הבאים ירושלם אל]	4

### Column 20

[ <sup>27:13</sup> ובדבר כאשר דב]ר יה[וה] <sup>14</sup> ????????	1
הנבא[ים האמרים א]ל[יכם לאמר לא תעבדו את מלך בבל כי שקר]	2
הם נבא[ים לכם] <sup>15</sup> כי לא שלחתים נאם יהוה והם נבאים	3
בשמ[י לשקר למען הדיחי אתכם ואבדתם אתם והנבאים הנבאים לכם]	4

### Column 21

[ <sup>30:4</sup> ואלה הדברים אשר דבר יהוה אל ישראל ואל יהודה <sup>5</sup> כי כה אמר]	1
[יהוה קול חרדה שמענו פחד ואין שלום <sup>6</sup> שאלו נא וראו אם ילד] זכר	2

[מדוע ראיתי כל גבר ידיו ע] ל חלציו [כיולדה ונה] פכו כל פ[נ]ים לירקון	3
[7]הוי כי גדול היום ההוא מאין כמהו ועת צרה] היא ליעקוב וממנה	4
[ יושע	5
[8]והיה ביום ההוא נאם יהוה צבאות אשבר עלו מע] ל צוארך ומסרותיך	6
[אנתק ולא יעבדו בו עוד זרים <sup>9</sup> ועבדו את יהוה אלהיהם ואת דו] ד מלכם	7

## Column 22

[ <sup>30:17</sup> כי נדחת קראו לך] ציון היא דרש אין לה	1
[18]כה אמר יהוה הנני ש[ב שבות אהלי יע] קוב ומשכנותיו	2
ארחם ונבנה עיר על תלה וארמון על משפטו ישב <sup>19</sup> ויצא	3
מהם תודה וקול משחקי[ם]	4
והרביתים [ו]לא ימעטו	5
והכבד[תים] ול[א] יצערו <sup>20</sup> והיו בניו כקדם ועדותו לפני	6
[תכון ופק]דתי ע[ל כל לחצי]ו <sup>21</sup> והיו אדירו ממנו ומשלו מקרבו	7
[יצא והק]רבת[יו ונגש] אלי כי מי הוא זה ערב את לבו	8
[לגשת אלי נאם יהו]ה <sup>22</sup> והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם	9
[לאלהים	10
[23]הנה סערת יהוה חמה יצאה סער מתג] ורר על ר[אש]	11
[רשעים יחול <sup>24</sup> לא ישוב חרון אף יהוה] עד עשותו [ועד]	12

[הקימו מזמות לבו באחרית הימי]ם תתרבננו בה	13
[ <sup>31:1</sup> בעת ההיא נאם יהוה אהיה לאלה]ים לכל משפ[חות]	14
[ישראל והמה יהיו לי לעם	15
[ <sup>2</sup> כה אמר יהוה מצא חן במדבר] עם שרידי ח[ר]ב הלוך	16
[ <sup>3</sup> מרחוק יהוה נראה לי ואהב]ת עולם אהבתיך [ע]ל כן	17
[משכתיך חסד] <sup>4</sup> עוד אב[נך ונב]נית בתולת י[שר]אל עוד	18

### Column 23

[ <sup>31:4</sup> תעדי תפיך ויצאת] במחו[ל] משח[קי]ם <sup>5</sup> עוד תטעי כרמים]	1
[בהרי שמרון נ]טעו נטעים וחל[לו] <sup>6</sup> כי יש יום קראו]	2
[נצרים בה]ר אפרים קומו ונעלה [ציון אל יהוה]	3
[אלהינו] <sup>7</sup> כי כה אמר יהוה רנו] ליעקוב	4
[שמחה וצה]לו בראש הגוים השמ[יעו הללו ו]אמרו הושיע	5
[י]הוה [א]ת עמך את שארית ישראל <sup>8</sup> הנ[ני מביא או]תם מארץ	6
צפון ואקבצם מירכתי ארץ ב[ם] עור ופסח הרה וילדת יחדו	7
קהל גדול ישבו הנה <sup>9</sup> בבכי יבא[ו ובתחנונ]ים [אובי]ל[ם או]ליכם	8
על נחל[י מי]ם בדרך ישר ולא יכשלו בה כי היתי לישראל	9
ל[אב ואפרים בכ]ר[י] ה[וא]	10
[ <sup>10</sup> שמעו דבר יהוה גוים והגידו באיים ממרחק ואמרו מזרה ישראל]	11

[ יקבצנו ושמרו כרעה עדרו <sup>11</sup> כי פדה יהוה ]	12
[ את יע ] קו [ ב וגאלו מיד חזק ממנו <sup>12</sup> ובאו ורננו במרום ציון ]	13
וְנָהָרוּ עַל טוֹב יְהוָה [ על דגן ועל תירש ועל יצהר ועל בני צאן ]	14
ובקר והיתה נפשם כגן [ רוה ולא יוסיפו לדאבה ] עו [ ד ] <sup>13</sup> אז [ תשמח ]	15
בתולה במחול ו [ ב ] חורים [ וזקנים יחדו והפכתי ] אבליכם [ לששון ]	16
[ ונחמ ] תים ושמחתים מיגונם <sup>14</sup> [ ורויתי נפש ה ] כ [ הני ] ם דשן ועמ [ י ]	17
[ את ] טובי ישבעו נאם יהוה [ ]	18

## Column 24

[ <sup>31:15</sup> כה אמר יהוה קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים ]	1
[ רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה כי איננו ]	2
[ <sup>16</sup> כה אמר יהוה מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר ]	3
[ לפעלתך נאם יהוה ושבו מארץ אויב <sup>17</sup> ויש תקוה לאחריתך נאם ]	4
[ יהוה ושבו בנים לגבולם <sup>18</sup> שמוע שמעתי אפרים מתנוודד יסרתני ]	5
[ ואוסר כעגל לא למד השיבני ואשובה כי אתה יהוה אלהי <sup>19</sup> כי אחרי ]	6
שובי [ נחמתי ואחרי הודעי ספקתי על ירך בשתי וגם נכלמתי ]	7
כי נשאת [ י חרפת נעורי <sup>20</sup> הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשעים ]	8
כי מ [ די דברי בו זכר אזכרנו עוד על כן המו מעי לו רחם ]	9
[ ארחמנו נאם יהוה ] <sup>21</sup> הציבי לך ציון [ נים שמי לך תמרורים ]	10



[תי לבך למסלה דרך ה]לכתי שובי בתול[ת ישראל שבי אל עריך]	11
[א]לה <sup>22</sup> עד מתי תתחמקים הבת השובבה כ[י ברא יהוה	12
[חד]שה בארץ [נ]קב[ה תסו]בב גבר [ ]	13
[ <sup>23</sup> כה אמר יהוה צב]אות [אלהי ישראל עוד יאמרו את הדבר הזה	14
[בארץ יהודה ובעריו בשובי את שבותם יברכך יהוה נוה צדק הר	15
[הקדש <sup>24</sup> וישבו בה יהודה וכל עריו יחזו אכרים ונסעו בעדר	16
[ <sup>25</sup> כי הרויתי נפש עיפה ו]כ[ל] נפש [דאבה מלאתי <sup>26</sup> על זאת הקיצתי	17
[ואראה ו]שנתי ע[רבה] לי [ ]	18

### Column 25

ם[??] 1

### Column 26

[ <sup>33:16</sup> יהוה צד]קנו <sup>17</sup> כי כה אמר יהוה לא יכרת לדוד]	1
איש יושב על כסא בי[ת ישראל <sup>18</sup> ולכהנים הלויים לא יכרת איש]	2
[מלפני מעלה עלה ומקטיר]מנחה ועשה זבח כל הימים [	3
<sup>19</sup> ויהי דבר יהוה אל ירמיהו [לאמר <sup>20</sup> כה אמר יהוה אם תפרו את בריתי	4
[היום ו]את בריתי [ה]לילה ל[בלתי היות יומם ולילה בעתם]	5

## Hebrew Comparison of the Text of Jeremiah - Masoretic against 4Q72 Jeremiah<sup>c</sup> (4QJer<sup>c</sup>)

### Chapter 4

5

Masoretic	הִגִּידוּ בִיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם הַשְּׁמִיעוּ וְאָמְרוּ תִקְעוּ שׁוֹפָר בְּאֶרֶץ קְרָאוּ מִלְאוּ וְאָמְרוּ הָאֶסְפוּ וְנִבְוֵאָה אֶל־עָרֵי הַמְּבֻצָּר:
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[הגידו ביהודה ובירושלם השמיעו ואמרו תקעו שופר בארץ קראו מלאו ואמרו] [האספו ונבואה אל ערי] המבצר
Highlighted Diff.	None Extant

6

Masoretic	שָׂאוּ־נֶס צִיּוֹנָה הָעִיזוּ אֶל־תַּעֲמְדוּ כִּי רָעָה אָנֹכִי מִבֵּיא מְצַפּוֹן וְשָׁבַר גָּדוֹל
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[שאו נס ציונה העיזו אל תעמדו כי רעה אנכי מבי] א [מצפון ושבר גדול]
Highlighted Diff.	None Extant

13

Masoretic	הִנֵּה כַּעֲנָנִים יַעֲלֶה וְכִסּוּפָה מִרְכְּבוֹתָיו קָלוּ מִנְּשָׂרִים סוּסֵיוֹ אוֹי לָנוּ כִּי יִשְׁדָּדְנוּ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	הנה כענ[נים יעלה וכסופה מרכבותיו קלו מנשרים סוסיו] אוי לנו כי ש[דדנו]
Highlighted Diff.	None Extant

14

Masoretic	כַּבְּסֵי מִרְעָה לְבָבְךָ יְרוּשָׁלַם לְמַעַן תְּוֹשְׁעֵי עַד־מְתֵי תְּלִין בְּקִרְבְּךָ מִחֲשֻׁבוֹת אוֹנֶיךָ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	כבסי מרעה לב [ך ירושלם למען תושעי עד מתי תלין] בקרבך מחשב [ות אונך]
Highlighted Diff.	None Extant

15

Masoretic	כִּי קוֹל מַגִּיד מִדָּן וּמְשֻׁמֵּעַ אֶזְרוֹן מִהַר אֶפְרַיִם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי קול מגיד מדן ומשמיע און] מהר אפרים
Highlighted Diff.	None Extant

16

Masoretic	הַזְכִּירוּ לַגּוֹיִם הַנֵּה הַשְּׁמִיעוּ עַל־יְרוּשָׁלַם נֹצְרִים בָּאִים מֵאַרְץ הַמְּרַחֵק וַיִּתְּנוּ עַל־עַרְי יְהוּדָה קוֹלָם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	ה [זכירו לגוים הנה השמיעו על ירושלם] נצרים באי [ם מארץ המרחק ויתנו] [על ערי יהודה קולם]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	בַּעַת הַהֵיא נְאֻם־יְהוָה וַיֵּצֵאוּ אֶת־עַצְמוֹת מַלְכֵי־יְהוּדָה וְאֶת־עַצְמוֹת־שָׂרָיו וְאֶת־עַצְמוֹת הַכַּהֲנִים וְאֶת עַצְמוֹת הַנְּבִיאִים וְאֶת עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי־יְרוּשָׁלַם מִקְבְּרֵיהֶם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[בעת ההיא נאם יהוה ויציאו את עצמות מלכי יהודה ואת עצמות שריו ואת עצמות] [הכהנים ואת עצמות הנביאים ואת עצמות יושבי ירושלם מקברי]הם
Highlighted Diff.	None Extant
	2
Masoretic	וַשְׁטָחוּם לְשֶׁמֶשׁ וְלִירַח וְלְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אָהְבוּם וְאֲשֶׁר עֲבָדוּם וְאֲשֶׁר הִלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וְאֲשֶׁר דָּרְשׁוּם וְאֲשֶׁר הִשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם לֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקְבְּרוּ לְדָמָן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	ושטחום לשמש [ולירח ולכל צבא השמי]ם אשר אהבום ואשר [עבדום ואשר] [הלכו] אחריהם ואשר [דרשום ואשר הש]תחוו להם ולא [יאספו ולא יקברו ל]דמן על פני האדמה [יהיו]
Highlighted Diff.	ושטחום לשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר אהבום ואשר עבדום ואשר הלכו אחריהם ואשר דרשום ואשר השתחוו להם +ו לא יאספו ולא יקברו לדמן על פני האדמה יהיו

Masoretic	וּנְבַחַר מְוֹת מִחַיִּים לְכֹל הַנְּשֹׂאֲרִית הַנְּשֹׂאֲרִים מִן־הַמִּשְׁפָּחָה הַרְעָה הַזֹּאת בְּכָל־הַמְּקוֹמוֹת הַנְּשֹׂאֲרִים אֲשֶׁר הִדְחִיתִים לְשֵׁם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ונבחר] מות [מת]יים לכל השארית [הנשארים] למן המשפחה הרעה הזאת [בכל המק]מות נשארות אשר אביד[תי]ם שם [נאם יהוה צבאות]
Highlighted Diff.	ונבחר מות מחיים לכל השארית הנשארים +ל+מן המשפחה הרעה הזאת בכל המקמות -ה-נשאר*ות* אשר +א+*ביד*תים שם נאם יהוה צבאות

Masoretic	עַל־שֹׁכֵר בֵּית־עַמִּי הַשֹּׁבְרִיתִי קְדֹרְתִי שִׁמָּה הֶחֱזַקְתָּנִי
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[על שבר בת עמי השברתי קדרתי] שמה החזקתני
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	הַצָּרִי אֵין בְּגִלְעָד אִם־רַפָּא אֵין נָשָׁם כִּי מִדּוּעַ לֹא עָלְתָה אֲרַכְתַּ בֵּית־עַמִּי
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	הצרי אין [בגלעד אם רפא אין שם] כי מדוע לא עלתה ארכת בת [עמי]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	מִי־יִתֵּן רֵאשִׁי מַיִם וְעֵינַי מְקוֹר דְּמָעָה וְאַבְכָּה יוֹמָם וְלַיְלָה אֶת חֲלָלִי בַת־עַמִּי
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	מי יתן [ראשי] מי [ם ו] עיני מקור [דמעה ואבכה יומם ולילה את הללי בת עמי]
Highlighted Diff.	None Extant
<b>Chapter 9</b>	
<b>1</b>	
Masoretic	מִי־יִתְּנֵנִי בַּמְדַּבֵּר מְלוֹן אֲרָחִים וְאַעֲזֹבָה אֶת־עַמִּי וְאַלְכָה מֵאַתֶּם כִּי כָלֵם מְנַאֲפִים עֲצַרְת בַּגְּדִים
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[מ] י יתנני [במדבר מלון ארחים ואעזבה את עמי ואלכה מאתם כי כלם מנאפים] [עצרת בגדים]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	<p style="text-align: right;"><b>2</b></p> <p>וַיִּזְדַּרְכוּ אֶת־לְשׁוֹנָם קִשְׁתָּם שֶׁקֶר וְלֹא לְאִמּוּנָה גָּבְרוּ בְּאֶרֶץ כִּי מִרְעָה אֶל־רְעָה יֵצְאוּ וְאֵתִי לֹא־יִדְעוּ נְאֻם־יְהוָה</p>
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	<p>[וידרכו את לשונם קשתם שקר ולא לאמונה גברו בארץ כי מרעה אל רעה יצאו] [ואתי לא ידעו נאם י]הוה צב[אות]</p>
Highlighted Diff.	<p>וידרכו את לשונם קשתם שקר ולא לאמונה גברו בארץ כי מרעה אל רעה יצאו ואתי לא ידעו נאם יהוה <b>+צבאות+</b></p>
Masoretic	<p style="text-align: right;"><b>3</b></p> <p>אִישׁ מִרְעֵהוּ הִשְׁמְרוּ וְעַל־כָּל־אָח אֶל־תִּבְטְחוּ כִּי כָל־אָח עֵקֹב יַעֲקֹב וְכָל־רֵעַ רֵכִיל יִהְיֶה</p>
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	<p>איש [מרעהו השמרו ועל כל אח אל תבטחו כי כל] אח עקו[ב יעקב וכל רע רכיל] [יהלך]</p>
Highlighted Diff.	<p style="text-align: right;">None Extant</p>
Masoretic	<p style="text-align: right;"><b>4</b></p> <p>וְאִישׁ בְּרַעְיָהוּ יִהְיֶה וְאִמְתָּ לֹא יִדְבְּרוּ לְמַדּוֹ לְשׁוֹנָם דִּבְר־שֶׁקֶר הֵעֲנָה נְלֹאוּ</p>
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	<p>[ואיש ברעהו יהתלו ואמת]ת לא [ידברו למדו לשונם דבר שקר העוה נלאו]</p>
Highlighted Diff.	<p style="text-align: right;">None Extant</p>

Masoretic	שְׁבַתְךָ בְּתוֹךְ מְרֻמָּה בְּמְרֻמָּה מֵאַנּוּ דַעַת־אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ש]בתך [בתוך מרמה במרמה מאנו דעת אותי נאם יהוה]
Highlighted Diff.	None Extant

## Chapter 10

Masoretic	עֲשֵׂה אֶרֶץ בְּכַחוֹ מִכֵּין תִּבֶּל בְּחִכְמָתוֹ וּבְתַבּוּנָתוֹ נָטָה שָׁמַיִם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[עשה ארץ בכחו מכין תבל בחכמתו ובתבונתו נ]טה שמים
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	לְקוֹל תִּתּוּ הַמּוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעֲלֶה נְשָׂאִים מִקְצֵה אֶרֶץ בְּרָקִים לְמִטֵּר עֲשֵׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאֲצֻרְתּוֹ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[לקול תתו המון מים בשמים] ויעלה נשאים [מקצה ארץ ברקי]ם למטר עשה [ויוצא רוח מאצרתיו]
Highlighted Diff.	None Extant



Masoretic	וְשִׂמְתִי אֶת־הָעִיר הַזֹּאת לְשִׂמָּה וְלְשָׂרְקָה כָּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשָּׂם וַיִּשְׂרַק עַל־כָּל־מִכְתָּהָ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ושמתי את העיר הזאת לשמה ולשרקה] כל עובר [עליה ישם וישרק על כל מכתה]
Highlighted Diff.	ושמתי את העיר הזאת לשמה ולשרקה כל ע <sup>ו</sup> + <sup>ו</sup> בר עליה ישם וישרק על כל מכתה
	9
Masoretic	וְהָאֲכָלִיּוֹת אֶת־בְּשַׂר בְּנֵיהֶם וְאֵת בְּשַׂר בְּנֹתֵיהֶם וְאִישׁ בְּשַׂר־רֵעֵהוּ יֹאכְלוּ בְּמִצּוֹר וּבְמִצּוֹק אֲשֶׁר יֵצְיִקוּ לָהֶם אִיבֵיהֶם וּמִבְּקָשֵׁי נַפְשָׁם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ויאכלו בשר [בניהם ואת בשר בנותיהם ואיש בשר רעהו יאכלו במצור] [ובמצוק אשר יציקו להם איביהם ומבקשי נפשם]
Highlighted Diff.	ו*יאכלו* -את- בשר בניהם ואת בשר בנותיהם ואיש בשר רעהו יאכלו במצור ובמצוק אשר יציקו להם איביהם ומבקשי נפשם

Masoretic	וַיִּבֶן פְּשָׁחוֹר אֶת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־הַמֶּהֱפֶכֶת אֲשֶׁר בְּשַׁעַר בְּנֵי־מֶן הָעֵלְיוֹן אֲשֶׁר בְּבַיִת יְהוָה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ויכה פשחור] את [ירמיהו הנביא ויתן אתו על ה]מהפכת [אשר בשער בנימן] [ה]עליון אשר בבית [יהוה]
Highlighted Diff.	None Extant
	3
Masoretic	וַיְהִי מִמַּחֲרַת וַיֵּצֵא פְּשָׁחוֹר אֶת־יִרְמְיָהוּ מִן־הַמֶּהֱפֶכֶת וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִרְמְיָהוּ לֹא פְּשָׁחוֹר קָרָא יְהוָה שְׁמֹךְ כִּי אִם־מַגּוֹר מְסֻבִּיב
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ויהי ממחרת] ויצא פשחור את [ירמיה מן המהפ]כת ויאמר אליו ירמיה [לא] [פשחור קרא] יהוה שמך כי אם מגור [מסביב]
Highlighted Diff.	ויהי ממחרת ויצא פשחור את ירמיה מן המהפכת ויאמר אליו ירמיה-ו- לא פשחור קרא יהוה שמך כי אם מגור מסביב

Masoretic	כִּי כֹה אָמַר יְהוָה הַנְּבִיָּא נְתַנְךָ לְמַגּוֹר לָךְ וּלְכָל־אֶהְכֶּיךָ וְנִפְּלוּ בְּחַרְבַּ אֲיִבֵיהֶם וְעֵינֶיךָ רֵאוֹת וְאֶת־כָּל־יְהוּדָה אֶתֵּן בְּיַד מְלֹךְ־בָּבֶל וְהִגְלֵם בְּבִלְיָה וְהִכֵּם בְּחַרְבַּ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי כה אמ]ר יהוה הנבי נתנך מגור [לך ולכל א]הוביך ונפלו בחרב אויביה[ם] [ועיניך רא]ות ואת כל יהודה את[ן ביד מלך בבל ו]הגלם בבל והכם [בחרב]
Highlighted Diff.	כי כה אמר יהוה הנבי נתנך -ל-מגור לך ולכל אה+ויביך ונפלו בחרב א+ויביהם ועיניך ראות ואת כל יהודה אתן ביד מלך בבל והגלם בבל והכם בחרב

Masoretic	וְנִתְּתִי אֶת־כָּל־חֶסֶן הָעִיר הַזֹּאת וְאֶת־כָּל־יְגִיעָהּ וְאֶת־כָּל־יְקָרָהּ וְאֶת כָּל־אוֹצְרוֹת מַלְכֵי יְהוּדָה אֶתֵּן בְּיַד אֲיִבֵיהֶם וּבְזִזּוֹם וּלְקַחוּם וְהִבִּיאוּם בְּבִלְיָה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ונתתי את כל ח]סן העיר [הזאת ואת כל יגיעה ואת כל יקרה ואת כל אוצרות] [מלכי יהודה אתן ביד איביהם ובזוזם ולקחום והביאום בבלה]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	פְּתִיתַנִּי יְהוָה וְאָפַת חֲזַקְתַּנִּי וְתוֹכַל הָיִיתִי לְשַׁחֲוֹק כָּל־הַיּוֹם כִּלְיָה לְעַג לִי
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	פתיתני יהוה [ואפת חזקתני ותוכל הייתי לשחוק] כל היום כלה [לעג לי]
Highlighted Diff.	None Extant

8

Masoretic	כִּי־מֵדִי אֲדַבֵּר אֲזַעֵק חֲמֵס וְשָׂד אֶקְרָא כִּי־הָיָה דְבַר־יְהוָה לִי לְחֶרֶף וּלְקָלָס כָּל־הַיּוֹם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי מדי אדבר אזעק חמס] ושד אקרא [כי היה דבר יהוה לי לחרפה ולקלס] [כל הי[ום]]
Highlighted Diff.	None Extant

9

Masoretic	וְאָמַרְתִּי לֹא־אֲזַכְּרֶנּוּ וְלֹא־אֲדַבֵּר עוֹד בְּשֵׁמוֹ וְהָיָה בְּלִבִּי כְּאִשׁ בַּעֲרַת עֵצָר בְּעֲצַמֹתַי וְנִלְאִיתִי כְּלֶכֶל וְלֹא אוֹכֵל
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ואמרתי לא אזכרנו ולא אדבר עוד בשמו והיה בלבי כאש בערת עצר] ב[עצמתי] [ונלאיתי כלכל ולא אוכל]
Highlighted Diff.	None Extant

13

Masoretic	וְשִׁירוּ לַיהוָה הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כִּי הֲצִיל אֶת־נַפְשׁ אַבְיּוֹן מִיַּד מְרַעִים
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[שירו] ל[יהוה הללו את יהוה כי הציל את נפש אביון מיד מרעים]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	אָרוּר הַיּוֹם אֲשֶׁר יִגְדַּתִּי בּוֹ יוֹם אֲשֶׁר-יִלְדַּתְנִי אִמִּי אֶל-יְהִי בְרוּךְ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ארור היום אשר י] לדתי [בו יום אשר ילדתני אמי אל יהי ברוך]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר בִּשְׂר אֶת-אָבִי לְאֹמֶר יִלְדֶּ-לֶּךָ בֶּן זָכָר שִׁמְחָה שִׁמְחָה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ארור האיש אשר בשר את אבי] לאמ[ר ילד לך בן זכר שמח שמחה]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	<p>וְאַחֲרֵי־כֵן נָאֵם־יְהוָה אֲתָן אֶת־צְדָקָתָהּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־עַבְדֵּיּוֹ וְאֶת־הָעָם  וְאֶת־הַנְּשֹׂאִים בְּעִיר הַזֹּאת מִן־הַדָּבָר מִן־הַחֶרֶב וּמִן־הַרְעָב בְּיַד נְבוּכַדְרֶאֱצַר  מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד אִיבֵיהֶם וּבְיַד מִבְקָשֵׁי נַפְשָׁם וְהֵכֶם לְפִי־חֶרֶב לֹא־יָחוּס עֲלֵיהֶם  וְלֹא יַחְמַל וְלֹא יִרְחַם</p>
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	<p>[ואחרי כן נאם יהוה אתן את צדקיהו מלך יהודה ואת עבדי]ו ואת [העם]  [ואת הנשאים בעיר הזאת מן הדבר] ומן החרב ביד [נבוכדראצר]  [מלך בבל וביד איביהם וביד] מבקשי נפשם [והכם לפי חר]ב לא [יחוס עליהם]  [ו]לא יחמל ולא [ירחם]</p>
Highlighted Diff.	<p>ואחרי כן נאם יהוה אתן את צדקיהו מלך יהודה ואת עבדיו ואת העם  ואת הנשאים בעיר הזאת מן הדבר <sup>ו</sup>ומן החרב <sup>ו</sup>-ומן הרעב- ביד נבוכדראצר  מלך בבל וביד איביהם וביד מבקשי נפשם והכם לפי חרב לא יחוס עליהם  ולא יחמל ולא ירחם</p>

Masoretic	וְאֶל־הָעָם הַזֶּה תֹּאמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה הַנְּגִי נִתְּן לְפָנֶיכֶם אֶת־דְּרֹךְ הַחַיִּים וְאֶת־דְּרֹךְ הַמּוֹת
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ואל הע]ם הזה תאמר כ[ה אמר יהוה הנה א]ני נתתי [לפניכם את דרך החיים] [ו]את דרך המות
Highlighted Diff.	ואל העם הזה תאמר כה אמר יהוה הנ <sup>ה</sup> + א <sup>נ</sup> י נ <sup>ת</sup> +ת <sup>י</sup> * ל <sup>פ</sup> ניכם את דרך החיים ואת דרך המות

Masoretic	הַיֵּשֶׁב בְּעִיר הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב וּבָרָעַב וּבְדָבָר וְהִיוּצֵא וְנָפַל עַל־הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם יִחְיֶה וְהִיטָה־לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	הישוב [ב]עי[ר] הזאת [ימות בחרב וברעב ובדבר] והיוצא [ונ]פל על הכשדיים ה[צרים עליכם יחיה והיתה לו נפשו לשלל]
Highlighted Diff.	הישוב בעיר הזאת ימות בחרב וברעב ובדבר והיוצא ונפל על הכשד <sup>י</sup> +י <sup>י</sup> ים הצרים עליכם יחיה והיתה לו נפשו לשלל

Masoretic	כִּי שָׁמַתִּי פְּנֵי בְעִיר הַזֹּאת לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה נְאֻם־יְהוָה בְּיַד־מֶלֶךְ בָּבֶל תִּנְתָּן וְשָׂרְפָה בְּאֵשׁ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי שמתני] פני [בעיר הזאת לרעה ולא לטובה נאם יהוה ביד מלך בבל תנתן] [ושרפה באש]
Highlighted Diff.	None Extant
<b>Chapter 22</b>	
<b>4</b>	
Masoretic	כִּי אִם־עָשׂוּ תַּעֲשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וּבָאוּ בְּשַׁעְרֵי הַבַּיִת הַזֶּה מְלָכִים יֹשְׁבִים לְדוֹד עַל־כִּסְאוֹ רֹכְבִים בָּרֶכֶב וּבִסּוּסִים הוּא וְעֹבְדָיו וְעַמּוֹ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי אם עשו תעשו את הדבר הזה ובאו בשערי הבית הזה מלכים יושבים לדוד] [על כסאו רכבים ברכב ובסוסים הוא ועבדיו ועמו]
Highlighted Diff.	כי אם עשו תעשו את הדבר הזה ובאו בשערי הבית הזה מלכים יושבים לדוד על כסאו רכבים ברכב ובסוסים הוא ועבד <sup>י+</sup> ו ועמו



5

Masoretic	וְאִם לֹא תִשְׁמָעוּ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־לִחְרָבָה יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[וְאִם לֹא תִשְׁמָעוּ אֶת] הַדְּבָרִים [הָאֵלֶּה בִּי נִשְׁבַּעְתִּי] נְאֻם יְהוָה כִּי לִחְרָבָה [יִהְיֶה] הַבַּיִת הַזֶּה
Highlighted Diff.	None Extant

6

Masoretic	כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה עַל־בַּיִת מֶלֶךְ יְהוּדָה גִּלְעָד אָתָּה לִי רֹאשׁ הַלְּבָנוֹן אִם־לֹא אֲשִׁיתְךָ מִדְּבַר עָרִים לֹא נוֹשְׁבָה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כִּי כֹה אָמַר יְהוָה] עַל בַּיִת מֶלֶךְ יְהוּדָה גִּלְעָד אָתָּה לִי רֹאשׁ הַלְּבָנוֹן [אִם לֹא] אֲשִׁיתְךָ מִדְּבַר עָרִים לֹא נוֹשְׁבָה
Highlighted Diff.	None Extant

10

Masoretic	אֶל־תִּבְכּוּ לְמַת וְאֶל־תִּגְדּוּ לוֹ בְּכֹוּ בְּכֹוּ לְהִלֵּךְ כִּי לֹא יָשׁוּב לְעוֹד וְרָאָה אֶת־אֶרֶץ מוֹלְדֹתוֹ
-----------	--

4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	אל [תבכו למת ואל תגדו לו בכו בכו להלך כי לא ישוב] עוד וראה את [ארץ] [מולדתו]
--	--

Highlighted Diff.	None Extant
-------------------	-------------

11

Masoretic	כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה אֱלֹהֵי־שָׁלוֹם בֶּן־יִאֲשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הַמֶּלֶךְ תַּחַת יִאֲשִׁיָּהוּ אָבִיו אֲשֶׁר יֵצֵא מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לֹא־יָשׁוּב שָׁם עוֹד
-----------	--

4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	כי כה אמר יה[וה אל] שלם [בן יאשיה מלך יהודה המלך] תחת יאשיה [א] ביהו אשר י[צא מן המקום הזה לא ישוב] שם עוד
--	--

Highlighted Diff.	כי כה אמר יהוה אל שלם בן יאשיה-ו- מלך יהודה המלך תחת יאשיה-ו- אבי <sup>ה</sup> ו אשר יצא מן המקום הזה לא ישוב שם עוד
-------------------	--

12

Masoretic	כִּי בַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלוּ אֹתוֹ שָׁם יָמוּת וְאֶת־הָאֶרֶץ הַזֹּאת לֹא־יִרְאָה עוֹד
-----------	--

4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	כי במקום אשר ה[גלו אתו שם ימות ואת] הארץ הזאת לא יראה עו[ד]
--	---

Highlighted Diff.	None Extant
-------------------	-------------

Masoretic	הוּי בִּנְיָה בֵּיתוֹ בְּלֹא-צֶדֶק וְעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא מִשְׁפָּט בְּרַעְיָהוּ יַעֲבֹד חַנָּם וּפְעָלוֹ לֹא יִתֵּן-לוֹ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	הוּי בונ[ה בית]ו בלא צדק וע[ליותיו בלא משפט ברעהו] יעבד חנם ופעלו לא יתן לו
Highlighted Diff.	הוּי ב <sup>ו</sup> נ <sup>ה</sup> בֵּיתוֹ בְּלֹא צֶדֶק וְעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא מִשְׁפָּט בְּרַעְיָהוּ יַעֲבֹד חַנָּם וּפְעָלוֹ לֹא יִתֵּן לוֹ

Masoretic	הָאֵמַר אֲבִנָּה-לִי בַּיִת מְדוֹת וְעֲלִיּוֹת מְרוֹתָיִם וְקָרַע לוֹ חֲלוּנֵי וְסָפּוֹן בְּאָרְזוֹ וּמִשׁוֹחַ בְּשִׁשָּׁר
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	ה[אמר אבנה לי בית מדות] ועליות מרוח[י]ם קרוע לו ח[לוני וספון בארז ומשוח] [בששר]
Highlighted Diff.	האמר אבנה לי בית מדות ועליות מרוחים -ו-קר <sup>ו</sup> ע לו חלוני וספון בארז ומשוח בששר

15

Masoretic	הַתְּמִלֶּךָ כִּי אַתָּה מִתְתַּרְהַ בְּאַרְזֵי אָבִיךָ הַלֹּוא אָכַל וְשָׁתָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וַיְצַדֵּקְהָ אֲזַ טוֹב לוֹ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ה]תמ[לך כי א]תה מתח[רה בארז אביך הלוא אכל ושתה ועשה מש]פט וצ[דקה] [אז טוב לו]
Highlighted Diff.	None Extant

16

Masoretic	דָּן דִּיּוּעָנִי וְאַבְיוֹן אֲזַ טוֹב הַלֹּוא־הִיא הַדַּעַת אֶתִי נְאֻם־יְהוָה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[דן] דין [עני ואביון אז טוב הלוא היא הדעת אתי נאם] יהוה
Highlighted Diff.	None Extant

17

Masoretic	כִּי אֵין עֵינֶיךָ וְלִבְךָ כִּי אִם־עַל־בְּצַעֲךָ וְעַל דַּם־הַנֶּקִי לְשִׁפּוֹךְ וְעַל־הַעֲשָׂק וְעַל־הַמְרוּצָה לַעֲשׂוֹת
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי אין עיניך ולבך כי אם על בצעך ועל דם] הנקי [לשפוך ועל העשק] [ועל המר]וצה לעשות
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	לִכֹּן כָּה־אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִסְפְּדוּ לֹו הוּי אָחִי וְהוּי אָחוֹת לֹא־יִסְפְּדוּ לֹו הוּי אָדוֹן וְהוּי הַדָּה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[לכן כה אמר יהוה אל יהויקים ב]ן יאוש[י ה מלך יהודה לא יספדו לו הוי אחי והוי] [אחות] לא יספדו [לו הוי אדון והוי הדה]
Highlighted Diff.	לכן כה אמר יהוה אל יהויקים בן יא <sup>+</sup> ו <sup>+</sup> שיה <sup>-</sup> ו- מלך יהודה לא יספדו לו הוי אחי והוי אחות לא יספדו לו הוי אדון והוי הדה

Masoretic	קַבֹּרֶת חָמוֹר יִקָּבֵר סָחֹב וְהִשְׁלֹוּ מִהַלְאָה לְשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[קבורת חמור יקבר] סחוב וה[שלך מהלאה] לשערי ירו[שלם]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	עָלִי הַלְבָנוֹן וְצַעֲקֵי וּבִבְשָׁן תִּנִּי קוֹלְךָ וְצַעֲקֵי מִעֲבָרִים כִּי נִשְׁפְּרוּ כָּל־מְאֵהָבִיךָ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	עלי בלבנון [וצעקי ובבשן תני קולך וצעקי מעברים כי] נשפכו כל מא[הביך]
Highlighted Diff.	None Extant

21

Masoretic	דְּבַרְתִּי אֵלַיִךְ בְּשִׁלּוֹתַיִךְ אָמַרְתָּ לֹא אֲשַׁמְעֶנּוּךָ כִּי לֹא־שָׁמְעָה בְּקוֹלִי
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[דברתי אליך בשלותיך אמרת לא אשמע] זה דרכך מנעור [יך כי לא שמעת בקולי]
Highlighted Diff.	None Extant

22

Masoretic	כָּל־רֵעִיךָ תִרְעֶה־רוּחַ וּמֵאֲהַבֶיךָ בְּשִׁבִי יִלְכוּ כִּי אֶז תִּבְשִׂי וְנִכְלַמְתָּ מִכָּל רָעָתְךָ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כל רעידך תרעה רוח ומ] אהביך בשבי [ילכו] כי א [ז תבשי ונכלמת מכל רעתך]
Highlighted Diff.	None Extant

23

Masoretic	יִשְׁבְּתִי בְּלִבְנוֹן מְקַנְנֹתַי בְּאֲרָזִים מֵהַיַּחֲנֹתַי בְּבֵאֵלָךְ חֲבָלִים חֵיל פִּילָדָה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ישבתי ב] לבנון מקננתי בארזים מ [ה נחנת בבא לך חבלים חיל כ] ילדה
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	חִי־אֲנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי אִם־יְהִלָּה כְּנִיּוֹ בְּוִיָּהוּ בְּוִיָּהוּ יְהוָה מֶלֶךְ יְהוּדָה חוֹתֶם עַל־יָד יְמִינִי כִּי מִשֵּׁם אֶתְקַנְךָ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	חי אני נאם יהוה כי [אם יהיה כניהו בן יהויקים מ]לך יהודה ח[ו]תם על יד ימ[יני] [כי משם אתקנך]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	וּנְתַתִּיךָ בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשֶׁךָ וּבְיַד אֲשֶׁר־אֶתָּה יְגֹר מִפְּנֵיהֶם וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד הַכַּשְׂדִּים
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ונתתיך ביד מבק]שי נפשך וב[יד א]שר א[תה יגור מפניהם וביד נבוכדראצר] מלך בבל וביד הכשדיים
Highlighted Diff.	ונתתיך ביד מבקשי נפשך וביד אשר אתה יגור מפניהם וביד נבוכדראצר מלך בבל וביד הכשד <sup>+</sup> י <sup>+</sup> ים

Masoretic	וְהִטַּלְתִּי אֶתְךָ וְאֶת־אֶמְךָ אֲשֶׁר יִלְדֶתְךָ עַל הָאָרֶץ אַחֲרַת אֲשֶׁר לֹא־יִלְדֶתְּם שָׁם וְשָׁם תָּמֹותוּ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[והטלתי אתך ואת אמך אשר] ילדתך על הארץ אחרת אש[ר לא ילדתם שם ושם] [תמותו]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	וְעַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהִי מִנְשָׂאִים אֶת־נַפְשָׁם לְשׁוּב שָׁם שָׁמָּה לֹא יָשׁוּבוּ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	ועל הארץ אשר הם מנשאים [את נפשם לשוב שם שמה] לא ישובו
Highlighted Diff.	ועל הארץ אשר הם מנשאים את נפשם לשוב שם שמה לא י-ו-בו

Masoretic	הָעֵצָב נִבְזָה נְפוּץ הָאִישׁ הַזֶּה כִּנְיָהוּ אִם־כָּלִי אֵין חֶפֶץ בּוֹ מִדּוּעַ הוּטְלוֹ הוּא וְזָרְעוֹ וְהִשְׁלָכוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	העצב נבזה נפוץ ה[איש הזה כניהו אם כלי אין חפץ בו מדוע הוטלו הוא וזרעו] [והשלכו על הארץ אשר ל] א יד[עו]
Highlighted Diff.	None Extant



Masoretic	כָּה אָמַר יְהוָה כִּתְּבוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי גֹבֵר לֹא־יִצְלַח בְּיָמָיו כִּי לֹא יִצְלַח מִזְרָעוֹ אִישׁ יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד וּמִשָּׁל עוֹד בִּיהוּדָה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כה אמר יהוה] כתב [ו את האיש הזה ערירי גבר לא יצלח בימיו כי לא יצלח] [מזרעו איש ישב על כסא דוד ומשל עוד ביהודה]
Highlighted Diff.	None Extant

## Chapter 25

Masoretic	וְלֹא־שָׁמַעְתֶּם אֵלַי נְאֻם־יְהוָה לְמַעַן הִכְעִיסֵנִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם לְרַע לְכֶם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ול] א [שמעתם אלי נאם יהוה למען הכעיסני] במעשה יד [יכם] לרע לכ [ם]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	לְכֵן כָּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת יַעַן אֲשֶׁר לֹא־שָׁמַעְתֶּם אֶת־דְּבָרֵי
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	לכן כה א [מ] ר [יהוה צבאות יען אשר לא שמעתם את דברי]
Highlighted Diff.	None Extant

15

Masoretic	כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵלַי קַח אֶת־כּוֹס הַיַּיִן הַחֲמָה הַזֹּאת מִיָּדִי וְהִשְׁקִיתָהּ אֹתוֹ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אָנֹכִי שִׁלַּח אֹתָם אֵלֵיהֶם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי כה אמר יהוה אלהי ישראל אלי קח את כוס ה] יין הח [מה הזאת מידי והשקיתה] [אתו את כל הגוי]ם אשר אנכי [שלח או] תך אליהם
Highlighted Diff.	None Extant

16

Masoretic	וְשָׂתוּ וְהִתְגַּעְעוּ וְהִתְהַלְּלוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי שִׁלַּח בֵּינְתֶם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	ושתו והתגעעשו והת[הללו מפני החרב] אשר אני שלח בינתם
Highlighted Diff.	ושתו והתגעעשו והתהללו מפני החרב אשר אנ-כ-י שלח בינתם

17

Masoretic	וְאָקַח אֶת־כּוֹס מִיַּד יְהוָה וְאֲשָׁקָה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־שִׁלַּחְנִי יְהוָה אֵלֵיהֶם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	ואקח את ה[כוס מיד יהוה ואשקה את כל הגויים אשר שלחני יהוה אליהם]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֶרֶב וְאֵת כָּל־מַלְכֵי הָעֶרֶב הַשְּׂכָנִים בְּמִדְבָּר
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[וְאֵת כָּל מַלְכֵי עֶרֶב וְאֵת כָּל מַלְכֵי הָעֶרֶב הַשְּׂכָנִים בְּמִדְבָּר]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	וְאֵת כָּל־מַלְכֵי זְמָרִי וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֵילָם וְאֵת כָּל־מַלְכֵי מְדִי
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	וּאֵת כָּל מַלְכֵי זְמָרִי וְאֵת כָּל מַלְכֵי עֵילָם וְאֵת כָּל מַלְכֵי [מְדִי]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	וְאֵת כָּל־מַלְכֵי הַצָּפוֹן הַקְּרוּבִים וְהַרְחֻקִים אִישׁ אֶל־אָחִיו וְאֵת כָּל־הַמְּמַלְכוֹת הָאָרֶץ אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה וּמֶלֶךְ שִׁשָׁךְ יִשְׁתָּה אַחֲרֵיהֶם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[וְאֵת כָּל מַלְכֵי הַצָּפוֹן הַקְּרוּבִים וְ]הַרְחֻקִים [יִם אִישׁ אֶל אָחִיו וְאֵת כָּל הַמְּמַלְכוֹת הָאָרֶץ [אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה וּמֶלֶךְ שִׁשָׁךְ יִשְׁתָּה] אַחֲרֵיהֶם
Highlighted Diff.	וְאֵת כָּל מַלְכֵי הַצָּפוֹן הַקְּרוּבִים וְהַרְחֻקִים אִישׁ אֶל אָחִיו וְאֵת כָּל הַמְּמַלְכוֹת הָאָרֶץ אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה וּמֶלֶךְ שִׁשָׁךְ יִשְׁתָּה אַחֲרֵיהֶם

Masoretic	וַיִּשְׁמְעוּ שָׂרֵי יְהוּדָה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּעֲלוּ מִבֵּית־הַמֶּלֶךְ בַּיִת יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ בְּפֶתַח שַׁעַר־יְהוָה הַחֲדָשׁ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[וישמעו שרי יהודה את הדברים האלה ויעלו מבי] ת המלך בי [ת יהוה וישבו בפתח] [שער יהוה החדש]
Highlighted Diff.	None Extant
	11
Masoretic	וַיֹּאמְרוּ הַכַּהֲנִים וְהַנְּבִאִים אֶל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר מִשְׁפַּט־מָוֶת לְאִישׁ הַזֶּה כִּי נָבֵא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְתֶּם בְּאָזְנֵיכֶם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ויאמר]ו הכהנים [והנבאים אל השרים ואל כל העם לאמר משפט מות] לאש [הזה] [כי נבא אל העיר הזאת כאשר ש]מעתי [באזניכ]ם
Highlighted Diff.	ויאמרו הכהנים והנבאים אל השרים ואל כל העם לאמר משפט מות לא-י-ש הזה כי נבא אל העיר הזאת כאשר שמעתם באזניכם

Masoretic	וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ אֶל-כָּל-הַשָּׂרִים וְאֶל-כָּל-הָעָם לֵאמֹר יְהוָה שְׁלַחְנִי לְהַנְבִּיאַ אֶל-הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶל-הָעִיר הַזֹּאת אֵת כָּל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתֶּם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	ויאמר [ירמיהו אל כל השרים ואל כל] העם [לאמר יהוה] שלחני [להנבא] [אל הבית הזה ואל העיר] הזאת א[ת כל הדב]רים [אשר שמעתם]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	וְעַתָּה הִיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם וְשִׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיִּנְחַם יְהוָה אֶת-הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלֵיכֶם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ועתה היטיבו דרכיכם] ומעלליכם [וש]מעו [בקול יהוה אלהיכם וינחם יהוה] [אל הרעה אשר דבר עליכם]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	בְּרֵאשִׁית מַמְלַכֶת יְהוֹיָקִים בֶּן־יְאוֹשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[בראשית ממלכת יהויקים בן יאושיהו מלך יהודה היה הדבר הזה אל ירמיהו מאת] [יהוה ל]אמר
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלַי עֲשֵׂה לְךָ מוֹסְרוֹת וּמִטּוֹת וּנְתַתֶּם עַל־צְנֹאָרְךָ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	כה אמר יהוה אלי עש[ה לך מוסרות ומטות] ונתתם על צו[ר]אך
Highlighted Diff.	כה אמר יהוה אלי עשה לך מוסרות ומטות ונתתם על צו*רא*ך

Masoretic	וּשְׁלַחְתֶּם אֶל־מֶלֶךְ אֲדוּם וְאֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב וְאֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ צוּר וְאֶל־מֶלֶךְ צִידוֹן בְּיַד מְלָאכִים הַבָּאִים יְרוּשָׁלַם אֶל־צִדְקָיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	ושלחתם אל מלך [אדום ואל מ]לך מואב ואל מלך בני עמ[ו]ך ואל מ[לך צר] [ואל מ]לך צי[דוך ביד מלאכים הבאים ירושלם אל]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	<p>לְמָה תְּמוּתוֹ אֶתָּה וְעַמֶּךָ בַּחֲרֵב בְּרָעַב וּבִדְבַר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה  אֶל־הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יַעֲבֹד אֶת־מֶלֶךְ בְּבָל</p>
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	<p>[למה תמותו אתה ועמך בחרב ברעב ובדבר כאשר דבר יהוה]  [????????????????]</p>
Highlighted Diff.	<p>The space left in the manuscript indicates that verse 13 was shorter in 4Q72 Jeremiah<sup>c</sup> compared to the later Masoretic Hebrew text. Unfortunately, due to the fragmentary nature of the manuscript, what was actually here instead is unable to be determined.</p>
Masoretic	<p>וְאֶל־הַשָּׁמַעוּ אֶל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים הָאֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תַעֲבֹדוּ אֶת־מֶלֶךְ בְּבָל כִּי  שָׁקַר הֵם נְבִאִים לְכֶם</p>
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	<p>[??????] הנבאים האמרים א]ל[יכם לאמר לא תעבדו את מלך בבל כי  [שקר] הם נבא[ים לכם]</p>
Highlighted Diff.	<p>The space left in the manuscript indicates that verse 14 was shorter in 4Q72 Jeremiah<sup>c</sup> compared to the later Masoretic Hebrew text. Unfortunately, due to the fragmentary nature of the manuscript, what was actually here instead is unable to be determined.</p>

Masoretic	כִּי לֹא שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה וְהֵם נִבְּאִים בְּשֵׁמִי לְשַׁקֵּר לְמַעַן הַדִּיחִי אֶתְכֶם וְאַבְדְּכֶם אֲתֶם וְהַנְּבִאִים הַנְּבִאִים לְכֶם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי לא שלחתים נאם יהוה והם נבאים] בשמי [י לשקר למען הדיחי אתכם ואבדתם] [אתם והנבאים הנבאים לכם]
Highlighted Diff.	None Extant

## Chapter 30

Masoretic	שָׁאוּ־נָא וּרְאוּ אִם־יִלֵּד זָכָר מִדּוֹעַ רְאִיתִי כָל־גֹּבֵר יָדָיו עַל־חֲלָצָיו כִּי־לָדָה וְנִהְפְּכוּ כָל־פְּנִים לִירְקוֹן
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[שאלו נא וראו אם ילד] זכר [מדוע ראיתי כל גבר ידיו ע] ל חלציו [כיולדה ונה] פכו כל פ[נ]ים לירקון
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	הוּי כִּי גָדוֹל הַיּוֹם הַהוּא מֵאִין כָּמָהוּ וְעַת־צָרָה הִיא לִיעֲקֹב וּמִמְנָה יוֹשֵׁעַ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[הוי כי גדול היום ההוא מאין כמהו ועת צרה] היא ליעקוב וממנה [יושע]
Highlighted Diff.	הוי כי גדול היום ההוא מאין כמהו ועת צרה היא ליעק <sup>+</sup> ו <sup>+</sup> ב וממנה יושע



8

Masoretic	וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא נֶאֱמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר עָלוּ מֵעַל צוּאֲרֵךְ וּמוֹסְרוֹתֶיךָ אֲנִתִּק וְלֹא יַעֲבֹדוּ-בּוֹ עוֹד זָרִים
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[והיה ביום ההוא נאם יהוה צבאות אשר עלו מעל צוארך ומסרותיך [אנתק] [ולא יעבדו בו עוד זרים]
Highlighted Diff.	והיה ביום ההוא נאם יהוה צבאות אשר עלו מעל צוארך ומ-ו-סרותיך אנתק ולא יעבדו בו עוד זרים

9

Masoretic	וְעָבְדוּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מֶלֶכְכֶּם אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ועבדו את יהוה אלהיהם ואת דו]ד מלכם [אשר אקים להם]
Highlighted Diff.	None Extant

17

Masoretic	כִּי אֶעֱלֶה אֲרֻכָּה לָךְ וּמִמְכוֹתֶיךָ אֲרַפְּאֶךָ נֶאֱמַר יְהוָה כִּי נִדְחָה קִרְאוֹ לָךְ צִיּוֹן הִיא דִרְשׁ אֵין לָהּ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי אעלה ארכה לך וממכותיך ארפאך נאם יהוה] כי נדחת קראו לך [ציון היא] [דרש אין לה]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	כֹּה אָמַר יְהוָה הַנְּגִי־שָׁב שְׁבוּת אֱהִי יַעֲקֹב וּמִשְׁכַּנְתִּיו אֲרַחֵם וְנִבְנְתָה עִיר עַל־תְּלָה וְאַרְמוֹן עַל־מִשְׁפָּטוֹ יֵשֵׁב
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	כה אמר יהוה הנני ש[ב שבות אהלי יע]קוב ומשכנותיו ארחם ונבנה עיר על תלה וארמון על משפטו ישב
Highlighted Diff.	כה אמר יהוה הנני שב שבות אהלי יעקוב ומשכנ <sup>ו+</sup> תיו ארחם ונבנ-ת-ה עיר על תלה וארמון על משפטו ישב

Masoretic	וַיֵּצֵא מֵהֶם תּוֹדָה וְקוֹל מְשַׁחֲקִים וְהִרְבִּיתִים וְלֹא יִמְעָטוּ וְהִכְבַּדְתִּים וְלֹא יִצְעָרוּ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	ויצא מהם תודה וקול משחקי[ם] והרביתים [ו]לא ימעטו והכבד[תים] ול[א] יצערו
Highlighted Diff.	ויצא מהם תודה וקול משחקים והרב <sup>י+</sup> תים ולא ימעטו והכבדתים ולא יצערו

Masoretic	וְהָיוּ בָנָיו כְּקֶדֶם וְעָדְתוּ לְפָנַי תִּכּוֹן וּפְקַדְתִּי עַל כָּל־לְחָצָיו
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	והיו בניו כקדם ועדותו לפני [תכון ופק]דתי ע[ל כל לחציו]ו
Highlighted Diff.	והיו בניו כקדם ועד <sup>ו+</sup> תו לפני תכון ופקדתי על כל לחציו

Masoretic	וְהָיָה אֲדִירוֹ מִמֶּנּוּ וּמִשְׁלוֹ מִקְרָבוֹ יֵצֵא וְהִקְרַבְתִּיו וְנִגַּשׁ אֵלַי כִּי מִי הוּא־זֶה עֶרֶב אֶת־לְבוֹ לְגִשְׁת אֵלַי נְאֻם־יְהוָה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	והיו אדירו ממנו ומשלו מקרבו [יצא והק]רבת[יו ונגש] אלי כי מי הוא זה ערב את לבו [לגשת אלי נאם יהו]ה
Highlighted Diff.	והי*ו* אדירו ממנו ומשלו מקרבו יצא והקרבתיו ונגש אלי כי מי הוא זה ערב את לבו לגשת אלי נאם יהוה

Masoretic	וְהֵייתֶם לִי לְעַם וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה לְכֶם לְאֱלֹהִים
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם [לאלהים]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	הִנֵּה סִעֲרַת יְהוָה חֲמָה יִצְאָה סִעֵר מִתְּגוּרָר עַל רֹאשׁ רְשָׁעִים יְחוּל
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[הנה סערת יהוה חמה יצאה סער מתג]ורר על ר [אש רשעים יחול]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	לא ישוב חרון אף־יהוה עד־עֲשֹׂתוּ וְעַד־הִקִּימוּ מְזֻמּוֹת לְבוֹ בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים תִּתְבַּוְּנֶנּוּ בָּהּ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[לא ישוב חרון אף יהוה] עד עשותו [ועד הקימו מזמות לכו באחרית הימי]ם תתרבננו בה
Highlighted Diff.	לא ישוב חרון אף יהוה עד עש <sup>ו</sup> תו ועד הקימו מזמות לכו באחרית הימים תת <sup>ר</sup> *בננו בה

## Chapter 31

## 1

Masoretic	בָּעֵת הַהִיא נֶאֱמַר יְהוָה אֱהִי־לְאֱלֹהִים לְכָל מְשַׁפְּתוֹת יִשְׂרָאֵל וְהָמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[בעת ההיא נאם יהוה אהיה לאלה]ים לכל משפ[חות ישראל והמה יהיו לי לעם]
Highlighted Diff.	None Extant

## 2

Masoretic	כֹּה אָמַר יְהוָה מִצָּא חֵן בְּמַדְבָּר עִם שְׂרִידֵי חָרֵב הַלּוֹךְ לְהַרְגִיעוּ יִשְׂרָאֵל
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כה אמר יהוה מצא חן במדבר] עם שרידי ח[ר]ב הלוך
Highlighted Diff.	כה אמר יהוה מצא חן במדבר עם שרידי חרב הלוך - להרגיעו ישראל-

3

Masoretic	מִרְחֹק יִהְיֶה נִרְאָה לִי וְאֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבֵּתֶיךָ עַל־כֵּן מִשְׁכַּתֶּיךָ חֻסֵּד:
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[מרחוק יהוה נראה לי ואהב] ת עולם אהבתיך [ע] ל כן [משכתיך חסד]
Highlighted Diff.	None Extant

4

Masoretic	עוֹד אֶבְנֶיךָ וְנִבְנִית בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל עוֹד תַּעֲדֵי תַפִּיךָ וַיֵּצֵאת בְּמַחֹל מִשְׁחָקִים
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	עוד אב[נד ונב]נית בתולת י[שר]אל עוד [תעדי תפיך ויצאת] במחו[ל] משה[קי]ם
Highlighted Diff.	None Extant

5

Masoretic	עוֹד תִּטְעֵי כְרָמִים בְּהָרֵי שְׁמֶרוֹן נְטָעוּ נְטָעִים וְחָלְלוּ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[עוד תטעי כרמים בהרי שמרון נ]טעו נטעים וחל[לו]
Highlighted Diff.	None Extant

6

Masoretic	כִּי יֵשׁ-יּוֹם קָרְאוּ נֹצְרִים בְּהָר אֶפְרָיִם קוֹמוּ וְנַעֲלָה צִיּוֹן אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי יש יום קראו נצרים בה]ר אפרים קומו ונעלה [ציון אל יהוה אלהינו]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה רְנֹו לְיַעֲקֹוב שְׂמֵחָה וְצַהֲלוּ בְּרֵאשׁ הַגּוֹיִם הַשְּׁמַיִעַי הַלְלוּ וְאָמְרוּ הוֹשִׁיעַ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ אֶת שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי כה אמר יהוה רנו] ליעקוב [שמחה וצה] לו בראש הגוים השמ[יעו הללו ו] אמרו הושיע [י] הוה [א] ת עמך את שארית ישראל
Highlighted Diff.	כי כה אמר יהוה רנו ליעק <sup>ו</sup> ב שמחה וצהלו בראש הגוים השמיעו הללו ואמרו הוש <sup>י</sup> ע יהוה את עמך את שארית ישראל

Masoretic	הַנְּנִי מִבֵּיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְקִבְצָתִים מִיִּרְכַּת־אֶרֶץ בָּם עֵנֹר וּפְסַח הָרָה וַיִּלְדֹת יַחֲדוּ קָהֵל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הִנֵּה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	הנ[ני מביא או]תם מארץ צפון ואקבצם מירכתי ארץ ב[ם] עור ופסח הרה וילדת יחדו קהל גדול ישבו הנה
Highlighted Diff.	הנני מביא אותם מארץ צפון ו*אקבצ*ם מירכתי ארץ בם עור ופסח הרה וילדת יחדו קהל גדול יש-ו-בו הנה

Masoretic	בְּבָכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אֲוִבִילֶם אֲוִלִיכֶם אֶל־נַחְלֵי מַיִם בְּדַרְךְ יִשְׂרָאֵל יִכְשְׁלוּ בָּהּ כִּי־הִיְתִיתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאָב וְאֶפְרַיִם בְּכָרִי הוּא
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	בבכי יבאו [ו ובתחנונ]ים [אובי]ל [ם או]ליכם על נחל [י מי]ם בדרך ישר ולא יכשלו בה כי היתי לישראל ל [אב ואפרים בכ]ר [י]ה [וא]
Highlighted Diff.	בבכי יבאו ובתחנונים אובילם אוליכם *ע* ל נחלי מים בדרך ישר +ו לא יכשלו בה כי הי-י-תי לישראל לאב ואפרים בכרי הוא

Masoretic	כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חֲזַק מִמֶּנּוּ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי פדה יהוה את יע]קו [ב וגאלו מיד חזק ממנו]
Highlighted Diff.	כי פדה יהוה את יעק+ו ב וגאלו מיד חזק ממנו

Masoretic	וּבָאוּ וּרְנְנוּ בְמָרוֹם-צִיּוֹן וְנִהְרְוּ אֶל-טוֹב יְהוָה עַל-דָּגְן וְעַל-תִּירָשׁ וְעַל-יִצְחָר וְעַל-בְּנֵי-צֶאֱן וּבִקָּר וְהִיתָה נַפְשָׁם כַּגֶּן רוֹה וְלֹא-יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ובאו ורננו במרום ציון] ונהרו על טוב יהוה [על דגן ועל תירש ועל יצהר] [ועל בני צאן] ובקר והיתה נפשם כגן [רוה ולא יוסיפו לדאבה] עו[ד]
Highlighted Diff.	ובאו ורננו במרום ציון ונהרו *ע*ל טוב יהוה על דגן ועל תירש ועל יצהר ועל בני צאן ובקר והיתה נפשם כגן רוה ולא יוסיפו לדאבה עוד

Masoretic	אֲזַ תִּשְׂמַח בְּתוֹלָה בְּמַחֹל וּבַחֲרִים וּזְקָנִים יַחְדּוּ וְהַפְּכָתִי אָבְלָם לְשִׁשׁוֹן וְנַחֲמָתִים וְשִׂמְחָתִים מִיגוֹנָם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	אז [תשמח] בתולה במחול ו[ב]חורים [וזקנים יחדו והפכתי] אבליכם [לששון] [ונחמ]תים ושמחתים מיגונם
Highlighted Diff.	אז תשמח בתולה במחול ובח <sup>ו</sup> רים וזקנים יחדו והפכתי אבל <sup>יכ</sup> ם לששון ונחמתים ושמחתים מיגונם



Masoretic	וְרוּיִתִּי גִפְשׁ הַפְּהַנִּים דָּלְשׁוּ וְעַמִּי אֶת־טוֹבִי יִשְׁבְּעוּ נְאֻם־יְהוָה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ורויתי נפש ה] כ[הני] ם דשן ועמ[י את] טובי ישבעו נאם יהוה
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	כִּי־אַחֲרַי שׁוּבִי נְחֻמְתִּי וְאַחֲרַי הַנְּדַעִי סִפְקֹתַי עַל־יָרֵךְ בְּשֵׁתִי וְגַם־נִכְלַמְתִּי כִּי נִשְׂאֹתִי חֶרְפַּת נְעוּרָי
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי אחרי] שובי [נחמתי ואחרי הודעי ספקתי על ירך בשתי וגם נכלמתי] כי נשאת[י חרפת נעורי]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	הִבֵּן יִקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם יֵלֵד שְׁעֵשְׁעִים כִּי־מִדֵּי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לֹו רַחֵם אֶרְחַמְנּוּ נְאֻם־יְהוָה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשעים] כי מ[די דברי בו זכר אזכרנו עוד על כן] [המו מעי לו רחם ארחמנו נאם יהוה]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	הַצִּיבִי לְךָ צִיּוֹנִים שְׁמֵי לְךָ תִּמְרוּרִים שְׁתִּי לְבָדָה לְמַסְלָה דְרָךְ הַלְכָתִי שׁוּבִי בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל שְׁבִי אֶל־עַרְיָךְ אֵלֶּה
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	הַצִּיבִי לְךָ צִיּוֹן[נִים שְׁמֵי לְךָ תִּמְרוּרִים] ש[תִּי לְבָדָה לְמַסְלָה דְרָךְ הַ]לְכָתִי שׁוּבִי בְּתוֹל[ת יִשְׂרָאֵל שְׁבִי אֶל עַרְיָךְ א]לֶּה
Highlighted Diff.	הַצִּיבִי לְךָ צִיּוֹן <sup>+</sup> נִים שְׁמֵי לְךָ תִּמְרוּרִים שְׁתִּי לְבָדָה לְמַסְלָה דְרָךְ הַלְכָתִי שׁוּבִי בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל שְׁבִי אֶל עַרְיָךְ אֵלֶּה

Masoretic	עַד־מָתִי תִתְחַמְּקִין הַבַּת הַשׁוֹבְבָה כִּי־בָרָא יְהוָה חֲדָשָׁה בְּאֶרֶץ נִקְבָה תְּסוּבֵב גָּבֵר
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	עַד מַתִּי תִתְחַמְּקִים הַבַּת הַשׁוֹבְבָה כ[י בִרְא יְהוָה חֲדָשָׁה בְּאֶרֶץ [נ]קֵב[ה תְּסוּב]ב גֵּבֵר
Highlighted Diff.	עַד מַתִּי תִתְחַמְּקִי <sup>ם*</sup> הַבַּת הַשׁוֹבְבָה כִּי בִרְא יְהוָה חֲדָשָׁה בְּאֶרֶץ נִקְבָה תְּסוּבֵב גֵּבֵר

Masoretic	כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יֹאמְרוּ אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעַרְוֵי בְּשׁוּבֵי אֶת־שְׁבוּתָם יְבָרְכֶךָ יְהוָה נוֹה־צַדִּיק הֵרַק הַקֹּדֶשׁ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כֹּה אָמַר יְהוָה צֵב]אוֹת [אלהי ישראל עוד יאמרו את הדבר הזה בארץ יהודה] [ובעריו בשובי את שבותם יברכך יהוה נוה צדק הר הקדש]
Highlighted Diff.	None Extant

25

Masoretic	כִּי הִרְוִיתִי נַפְשׁ עֵינַי וְכָל־נַפְשׁ דָּאֲבָה מִלְּאֲתֵי
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי הרויתי נפש עיפה ו] כ[ל] נפש [דאבה מלאתי]
Highlighted Diff.	None Extant

26

Masoretic	עַל־זֹאת הִקִּיצְתִּי וְאַרְאֶה וּשְׁנַתִּי עָרְבָה לִי
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[על זאת הקיצתי ואראה ו] שנתי ע[רבה] לי
Highlighted Diff.	None Extant

Chapter 33

16

Masoretic	בַּיָּמִים הֵהֱם תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם תִּשְׁכֹּן לְבַטַח וְזֶה אֲשֶׁר־יִקְרָא־לָהּ יְהִנָּה צְדָקָנוּ
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[בימים ההם תושע יהודה וירושלם תשכון לבטח וזה אשר יקרא לה] יהוה צד[קנו]
Highlighted Diff.	None Extant

17

Masoretic	כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה לֹא־יִכָּרֵת לְדָוִד אִישׁ יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא בֵּית־יִשְׂרָאֵל
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כי כה אמר יהוה לא יכרת לדוד] איש יושב על כסא בי[ת ישראל]
Highlighted Diff.	כי כה אמר יהוה לא יכרת לדוד איש י <sup>+</sup> ושב על כסא בית ישראל

Masoretic	וְלִפְנֵי־הַלְוִיִּם לֹא־יִכָּרֵת אִישׁ מִלִּפְנֵי מַעְלָה עוֹלָה וּמִקְטִיר מִנְחָה וְעֹשֶׂה־זֶבַח כָּל־הַיָּמִים
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[ולכהנים הלויים לא יכרת איש] מלפני מעלה עלה ומקטיר [מנחה ועשה זבח] [כל הימים]
Highlighted Diff.	ולכהנים הלויים לא יכרת איש מלפני מעלה ע-ו-לה ומקטיר מנחה ועשה זבח כל הימים

Masoretic	וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יְרֵמְיָהוּ לֵאמֹר
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	ויהי דבר יהוה אל ירמיהו [לאמר]
Highlighted Diff.	None Extant

Masoretic	כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּרִיתִי הַיּוֹם וְאֶת־בְּרִיתִי הַלַּיְלָה וְלִבְלֹתִי הַיּוֹם וְיִוָּמֵם־וְלַיְלָה בְּעֵתָם
4Q72 Jeremiah <sup>c</sup> (4QJer <sup>c</sup> )	[כה אמר יהוה אם תפרו את בריתי היום ו]את בריתי [ה]לילה ל[בלתי היות] [יומם ולילה בעתם]
Highlighted Diff.	None Extant